

MEMORIA DE ACTIVIDADES

2022

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

Edita

Instituto da Lingua Galega
Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela (A Coruña)

Correo electrónico: ilgsec@usc.gal

Páxina web: <http://ilg.usc.gal/>

Teléfonos

+34 8818 12815

+34 8818 12802

Fax +34 81572770

Maquetaxe

Marta Negro Romero

A portada foi elaborada a partir dun deseño de Canva

Universidade de Santiago de Compostela, abril de 2023

ÍNDICE

LIMIAR	6
ORGANIGRAMA.....	7
Persoal docente e investigador adscrito	7
Persoal investigador Margarita Salas	7
Persoal investigador María Zambrano	7
Persoal investigador predoutoral	7
Persoal investigador en formación.....	8
Persoal de apoio	8
Persoal de administración e servizos	8
Investigadores <i>ad honorem</i>	8
Colaboradores e colaboradoras externos/as	8
Alumnado en prácticas no ILG.....	8
Comisión permanente	8
Consello científico	8
Xunta de goberno.....	8
Comisión asesora externa	8
RELACIÓN DE LIÑAS E PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN.....	8
A. Proxectos promovidos no seo do ILG	8
A. Dialectoloxía e xeografía lingüística galego e do portugués... 8	8
B. Galego-portugués	14
C. Onomástica	20
D. Corpora de lingua actual	22
E. Gramática.....	26
F. Sociolingüística.....	27
G. Lexicografía	31
H. Tecnoloxías lingüísticas.....	32

I.	Edición e cultura impresa.....	36
J.	Participación cidadá	38
K.	Ensino de lingua.....	39
B.	Proxectos promovidos por outras institucións	40
ORGANIZACIÓN DE CURSOS, CONFERENCIAS, ENCONTROS LINGÜÍSTICOS E OUTRAS ACTIVIDADES DE DIVULGACIÓN.....		42
A.	Conferencias organizadas no ILG	42
B.	Cursos de formación.....	42
C.	Seminario <i>violencia simbólica e represión</i>	43
D.	Seminarios de Gerardo Sierra Martínez (UNAM).....	43
E.	Seminario sobre as lingua indíxenas do Brasil.....	43
F.	<i>I Xornadas Vasco-Galegas de Lexicografía</i>	43
G.	<i>LingüísticaMente II: Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística</i>	44
H.	<i>I Xornada sobre Variación e Cambio Lingüístico</i>	44
I.	<i>V Xornadas de Lingua e Literatura Galegas no Ensino</i>	44
J.	Simposio ILG 2022	45
K.	Xornada de presentación do Proxecto Nós.....	46
A ACTIVIDADE DO PERSOAL INVESTIGADOR.....		47
A.	Conferencias, comunicacións e pósters en congresos e encontros científicos	47
B.	Cursos e seminarios.....	53
C.	Comités científicos e de redacción de revistas e coleccións	54
D.	Publicacións e recursos dixitais.....	57
	D1. Publicacións do ILG	57
	D2. Recursos dixitais.....	58
	D3. Publicacións de persoal do ILG.....	58
	Capítulos de libro.....	58
	Libros	60

Artigos en revistas	61
Edición de números especiais de revistas	62
Recensións.....	62
Artigos na prensa ou en blogs	62
Traducións	63
E. Teses en curso	63
F. Teses defendidas	63
G. Contratos posdoutorais.....	64
H. Contratos predoutorais	64
I. Bolsas de iniciación á investigación.....	64
L. Visitas de investigación	64
M. Participación na organización de actividades académicas e científicas	
64	
N. Actividades relacionadas co ensino medio	66
N1. Charlas do Programa A Ponte entre o ensino medio e a USC	66
N2. Participación no Plan Proxecta da Xunta De Galicia	66
N3. Visitas ao ILG de centros de ensino	66
CONVENIOS, PARTICIPACIÓN EN ESTRUTURAS DE INVESTIGACIÓN, CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL E PREMIOS	67
Convenios	67
Participación en estruturas de investigación	68
Contribución institucional: organizacións sociais, académicas...	68
Premios e recoñecementos.....	70
COLABORACIÓN.....	71
RESUMO ECONÓMICO	72
INDICADORES DESTACADOS DOS ÚLTIMOS 5 ANOS.....	72
INDICADORES DE INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN RESPONSABLE (IRR)	76
CONSULTAS DA PÁGINA WEB E DOS RECURSOS DO ILG	78

A memoria das actividades desenvolvidas polo Instituto da Lingua Galega durante o ano 2022, que agora presentamos ante a Xunta de Goberno da Universidade, foi aprobada polo Consello Científico do Instituto da Lingua Galega (ILG) na reunión celebrada o pasado 26 de abril de 2023 e pola súa Xunta de Goberno na reunión celebrada o día 23 de maio de 2023. Damos cumprimento, así, ao establecido no regulamento de réxime interno do ILG e mais nos Estatutos da Universidade de Santiago de Compostela, e tamén ao desexo de transparencia e á responsabilidade social deste Instituto.

Neste ano 2022 o ILG recuperou, finalmente, a normalidade no seu funcionamento e nas súas actividades, despois do período en que se viron afectadas pola pandemia. Desta maneira, volveron a realizarse cursos de formación de metodoloxías e recursos para a investigación en lingüística, seminarios impartidos tanto por profesorado da USC coma por profesorado visitante, xornadas, así como o habitual simposio anual do ILG, que este ano tratou sobre a *Edición dixital de textos antigos* e que contou coa participación de prominentes persoas investigadoras de universidades do Porto, Coimbra, Columbia Británica, Alcalá, Birmingham, Complutense de Madrid, Valladolid, Neuchâtel, Lisboa e Minho, ademais das tres universidades galegas e doutros centros de investigación. Dentro das xornadas, quero destacar a continuación da colaboración co Grupo de Procesos Cognitivos e Conduta, da Facultade de Psicoloxía da USC, coa realización da segunda edición do encontro *LingüísticaMente II: diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolinguística*, como mostra da continuidade do traballo interdisciplinario con grupos doutras áreas de coñecemento, así como a *I Xornada sobre Variación e Cambio Lingüístico*, organizada conxuntamente co Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro e que terá continuidade en anos sucesivos, como mostra do traballo de colaboración con outras universidades, e de maneira especial con universidades do ámbito portugués e lusófono. Ao mesmo tempo, continuouse coa investigación con avances significativos en diferentes proxectos, como se recolle en detalle na memoria; continuouse coa publicación de artigos e de capítulos de libro en editoras especializadas de referencia, coa publicación do número 14 da revista do ILG, *Estudos de Lingüística Galega*, así como coa publicación e actualización de diferentes recursos en liña.

Neste ano 2022 levouse a cabo a elaboración dun Plan Estratéxico, que se rematou xa no ano 2023 e que foi aprobado conxuntamente con esta memoria pola Xunta de Goberno do ILG o día ** de maio de 2023, como parte do procedemento para a tramitación da aprobación de centros e institutos de investigación do SUG (Orde do 26 de marzo de 2021, DOG do 13 de abril de 2021). O proceso de elaboración deste Plan Estratéxico permitiu culminar un proceso de reorganización das liñas de investigación do ILG, que se viña promovendo nos últimos anos e que deberá ser implantada de maneira efectiva nos anos vindeiros. Supón, por tanto, un punto de inflexión relevante na traxectoria deste Instituto, que conta xa con 52 anos de vida. Durante este xa longo percorrido, como tivemos ocasión de rememorar con motivo da celebración do 50.º aniversario do ILG no ano 2021, este Instituto foi un centro de referencia para o ensino da lingua, mesmo antes de esta estar presente no ensino regulado, para a estandarización e a normativización da lingua, para o desenvolvemento de léxicos especializados ou para a investigación lingüística. En cada momento o ILG tivo que adaptarse a novas tarefas e deseñar novos obxectivos, sempre atendendo ás demandas da sociedade e á necesidade de situar a lingüística galega no nivel do seu tempo. Agora, máis unha vez, o ILG prepárase para afrontar unha nova etapa baseada en dúas grandes áreas de investigación, como recolle a axenda científica aprobada para os próximos anos: por unha parte, “Lingua e sociedade”, na que se inclúen o estudo da variación, do cambio e do contacto lingüísticos así coma o estudo dos discursos,

identidades e ideoloxías, é dicir, todo o que conforma as prácticas lingüísticas na sociedade actual, e por outro lado, as humanidades dixitais, con énfase nas tecnoloxías lingüísticas, mais tamén atendendo ás ferramentas e recursos para a preservación e a difusión do patrimonio lingüístico-cultural. Desta maneira, o ILG renova a súa axenda científica, mais segue a manter o espírito que presidiu toda a súa acción desde o mesmo momento da súa creación: situar a investigación lingüística no nivel internacional, realizando traballos innovadores dentro dos marcos teóricos e coas metodoloxías situadas no estado da arte do momento, mais ao mesmo tempo atendendo a que todo o coñecemento producido e os recursos resultantes teñan utilidade para promover o avance e o progreso da lingua, da ciencia e da sociedade.

Neste marco é onde se sitúa a participación no “Proxecto Nós: o galego na sociedade e na economía da intelixencia artificial”, que ten o obxectivo de elaborar recursos e, coa colaboración de empresas do sector, desenvolver tecnoloxías lingüísticas para a lingua galega. Este proxecto de grande alcance, iniciado na USC polo ILG e o CíTIUS, deu os seus primeiros pasos con convenios anuais en 2021 e 2022 coa Consellería de Cultura, Educación e Universidade da Xunta de Galicia e conseguiu financiamento no marco do PERTE da “Nueva Economía de la Lengua” para os anos 2023-2025; paralelamente, está en elaboración unha serie de convenios coa Consellería de Cultura, Educación e Universidade da Xunta de Galicia para o mesmo período, coa Universidade de Santiago de Compostela e tamén coas Universidades de Vigo e da Coruña, para completar este proxecto tan ambicioso e tan relevante para o desenvolvemento tecnolóxico, para a economía e, sobre todo, para a lingua galega.

Ao mesmo tempo, o ILG, coa colaboración do CíTIUS, vai constituir o nodo galego das infraestruturas europeas CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure) e Dariah (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities), que teñen como obxectivo promover e apoiar o uso das tecnoloxías na investigación en lingüística e tamén en artes e humanidades e mais en ciencias sociais. Nestes momentos está a iniciarse a implantación destas infraestruturas no estado español, e no ILG xa se constituíu o K-Clarin ILG, que forma parte do Spanish CLARIN Centre-K e ten como obxectivo poñer en marcha as accións de promoción e apoio que son o obxectivo desta plataforma.

O ILG sitúase, por tanto, nunha posición destacada e aspira a ser un centro de referencia no ámbito das Humanidades Dixitais e das tecnoloxías lingüísticas. Isto, canda a posta do coñecemento ao servizo da sociedade, asegura un papel relevante deste centro para o próximo futuro e, sobre todo, constitúe un alicerxe firme para o futuro da lingua galega na sociedade, ou dito noutras palabras, para que a lingua galega teña futuro, contribuíndo asemade ao desenvolvemento tecnolóxico e cultural da sociedade galega. Prodúcese, por tanto, un salto cualitativo de gran relevancia nos traballos e nas accións deste Instituto, mais os principios inspiradores non mudaron con respecto ao ano 1971, cando fixo a súa primeira acción pública coa presentación dun manual para o ensino e aprendizaxe da lingua galega: crear e difundir coñecemento e poñelo ao servizo da lingua e da sociedade. O feito de que en 1971 unha acción innovadora fose a elaboración, presentación e posta en práctica dun método de ensino de galego e que o seu equivalente hoxe sexa o desenvolvemento de tecnoloxías lingüísticas con aplicacións de intelixencia artificial é unha mostra do camiño percorrido nestes anos e sobre todo dos avances que se produciron na lingüística, mais tamén na cultura e na sociedade. Na parte que nos corresponde deste percorrido, creo que é xusto reconñecer que o Instituto da Lingua Galega tivo un papel non menor.

Aínda que resulte obvio, debemos lembrar que estes resultados e estes proxectos só son possibles mercé ao intenso traballo, á entrega e ao talento do persoal investigador do ILG, desde os Investigadores Principais ao persoal contratado e colaborador, coa valiosa colaboración de persoas e

equipos de diferentes áreas. Neste camiño contamos sempre co apoio claro e continuado do equipo de goberno da Universidade, así como doutras entidades, nomeadamente a Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, a Fundación Barrié, o Consello da Cultura Galega e mais a Real Academia Galega. Desde o ILG queremos agradecer a todas estas institucións o seu apoio decidido e a confianza que sempre puxeron neste Instituto, na seguridade de que, coa súa axuda, o Instituto da Lingua Galega seguirá contribuíndo de maneira relevante ao coñecemento e á promoción da lingua galega

XOSÉ LUÍS REGUEIRA FERNÁNDEZ
Director do Instituto da Lingua Galega

ORGANIGRAMA

PERSOAL DOCENTE E INVESTIGADOR ADSCRITO

Rosario Álvarez Blanco
María Álvarez de la Granja (*secretaria*)
Carme Ares Vázquez
Ana Isabel Boullón Agrelo
Xosé Carracedo Fraga
Francisco A. Cidrás Escáneo
María José Domínguez Vázquez
Francisco Dubert García
Francisco Fernández Rei
Elisa Fernández Rei
Manuel González González
Ernesto X. González Seoane
Carme Hermida Gulías
Mª Sol López Martínez
Ramón Mariño Paz
Henrique Monteagudo Romero
Eduardo M. Moscoso Mato
Xosé Luís Regueira Fernández (*director*)
María Teresa Sanmarco Bande
Xulio Sousa Fernández
Francisco Xavier Varela Barreiro
Dolores Vilavedra Fernández

PERSOAL INVESTIGADOR MARGARITA SALAS

Pablo García Martínez

PERSOAL INVESTIGADOR MARÍA ZAMBRANO

Álex Alonso Nogueira

PERSOAL INVESTIGADOR PREDOUTORAL

Estela Fidalgo Garra	Contrato predoutoral da USC (ata o 30/11/2022)
Elías González López	Contrato predoutoral da Xunta de Galicia
Miguel Guisantes Alonso	Contrato predoutoral da USC
Clara Lago Caamaño	Contrato predoutoral FPU

PERSOAL INVESTIGADOR EN FORMACIÓN

Pedro García Louzao

Bolsa para a iniciación á investigación para
alumnado de Máster

PERSOAL DE APOIO

Jose Antonio Cutrín Garabal
Eva María Domínguez Noya
Lucía Doval Iglesias
Noelia García Díaz
Pedro García Louzao
Xoán Carlos Goris García
Elia Lago Pereira
Mª del Carmen Magariños Iglesias
Marta Negro Romero
Esther Nidáguila López
Mª Carmen Pérez González
Reyes Rodríguez Rodríguez
Andrea Santiso Arias
Marta Vázquez Abuín
Inés Veiga Mateos
Adrián Vidal Miguéns
Adina Ioana Vladu
Florentina Xoubanova Montero

PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS

Amparo Iglesias García

Conserxería

Rosa Palazuelos Gómez (ata xuño)

Responsable de asuntos económicos

María Isabel Rial Otero

Responsable de asuntos económicos

INVESTIGADORES AD HONOREM

Xosé Luís Couceiro Pérez

Ramón Lorenzo Vázquez

Antón Santamarina Fernández

COLABORADORES E COLABORADORAS EXTERNOS/AS

Alba Aguete Cajiao

José Manuel Dopazo Entenza

Concepción Álvarez Pousa

Xosé Antonio Fernández Salgado

Noemi Basanta Llanes

Marianela Fernández Trinidad

Xosé Henrique Costas González

Isabel Fraga Carou

Miguel García-Fernández	Ricardo Pichel Gotérrez
Xavier Gómez Guinovart	M.ª Dolores Sánchez Palomino
Eduardo Louredo Rodríguez	José António Souto Cabo
Victoria Marrero Aguiar	Gisela Tomé Lourido
Luz Méndez Fernández	Gabino Segundo Vázquez Grandío
Anik Nandi	Raquel Vila-Amado
Gonzalo Navaza Blanco	Xosé Xove Ferreiro
Antón Palacio Sánchez	

ALUMNADO EN PRÁCTICAS NO ILG

- María Carballal Febreiro: alumna do Grao en Lingua e Literatura Galegas, curso 2021/2022.
- Pedro García Louzao: alumno do Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada, curso 2021/2022.
- Alicia López Besteiro: alumna do Grao en Lingua e Literatura Galegas, curso 2022/2023.
- Deborah Nebechukwu: alumna do Mestrado en Lexicografía EmLex, curso 2022/2023.
- María Pérez Lago: alumna do Grao en Lingua e Literatura Galegas, curso 2021/2022.
- Sergio Rodríguez Carreira: alumno do Grao en Enxeñaría Informática, curso 2021/2022.

ÓRGANOS DE GOBERNO

COMISIÓN PERMANENTE

- Xosé Luís Regueira Fernández
 María Álvarez de la Granja
 Elisa Fernández Rei
 Rosario Álvarez Blanco
 Francisco Dubert García

ONSELLO CIENTÍFICO

Rosario Álvarez Blanco	Francisco Dubert García
María Álvarez de la Granja	Elisa Fernández Rei
Carme Ares Vázquez	Francisco Fernández Rei
Ana Isabel Boullón Agrelo	Estela Fidalgo Garra
Xosé Carracedo Fraga	Manuel González González
Francisco A. Cidrás Escáneo	Ernesto X. González Seoane
Xosé Luís Couceiro Pérez	Carme Hermida Gulías
Jose Antonio Cutrín Garabal	Clara Lago Caamaño
María José Domínguez Vázquez	M.ª Sol López Martínez

Ramón Lorenzo Vázquez
Ramón Mariño Paz
Luz Méndez Fernández
Henrique Monteagudo Romero
Eduardo M. Moscoso Mato
Marta Negro Romero
Xosé Luís Regueira Fernández

Reyes Rodríguez Rodríguez
María Teresa Sanmarco Bande
Antón Santamarina Fernández
Xulio Sousa Fernández
Francisco Xavier Varela Barreiro
Dolores Vilavedra Fernández

XUNTA DE GOBERNO

Reitor da Universidade de Santiago de Compostela
Director do Instituto da Lingua Galega
Secretaria do Instituto da Lingua Galega
Presidenta do Consello da Cultura Galega
Presidente da Real Academia Galega
Secretario Xeral de Política Lingüística
Representante do Consello de Goberno da USC
Representante do Consello Social da USC
Representante da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades (Xunta de Galicia)
Presidente da Fundación Barrié
Vicerreitor de Investigación e Innovación
Decano da Facultade de Filoloxía
Director do Departamento de Filoloxía Galega da USC

COMISIÓN ASESORA EXTERNA

Pilar García Mouton (CSIC)
Johannes Kabatek (Universidade de Zurich)
Martin Maiden (Universidade de Oxford)
Rita Marquilhas (Universidade de Lisboa)
Joan Torruella (Universidade Autónoma de Barcelona)

RELACIÓN DE LIÑAS E PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN

A. PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG

A. DIALECTOLOXÍA E XEOGRAFÍA LINGÜÍSTICA DO GALEGO E DO PORTUGUÉS

A1. Atlas Lingüístico Galego

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, Francisco Fernández Rei, Francisco Dubert García, Xulio Sousa, Carme Hermida Gulías, Antón Santamarina, Lucía Doval Iglesias, Nercida Prada Piñeiro, Raquel Vila-Amado

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia e coa Fundación Barrié

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/atlas-linguistico-galego-alga>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/indices/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Depuración, corrección e mantemento da base de datos informática, especialmente daqueles rexistros que se van analizando e estudiando para a elaboración dos mapas correspondentes.
 - Realizouse a revisión e corrección dos rexistros da base correspondentes aos materiais que serán publicados no volume VIII do *Ser humano III*.
 - Realizáronse unha serie de correccións, especialmente referidas á depuración de errores de transcripción dos datos e de asignación de respostas incorrectas nos seguintes conceptos: Terra de labranza, Leira pequena, Leira couta e pechada, Agra, Terreo inculto que se queima para convertelo en labradío, Monte que se rotura, Estaxe, Cabeceira dunha finca, Sementeiro, Prado, Barbeito, Humidade da terra, Secaño, Regadío, Rego, Acequia, Canle, Canlear, Torna, Comporta, Rolda, Facer un reparto de auga, Rozar, Estorroar, Terrón que levanta o arado, Terrón co herba.
2. Proseguimento da alimentación de datos lingüísticos referidos á lingua galega para proxectos de ámbito europeo (ALE: *Atlas Linguarum Europae* e ALiR: *Atlas Linguistique Roman*).
 - Analizáronse e revisáronse os datos referidos á lingua galega dos seguintes mapas do *Atlas Linguistique Roman: champignon, ronces, mûre e écorce*.
 - Elaboráronse as sínteses galegas para os mapas do ALiR: *margarida, magarza, estribo, muíño, canle e moega*.
 - Realizouse a revisión da parte xeral referida a Galicia do volume 2c do *Atlas*

Linguistique Roman, revisión que consistiu basicamente en: actualización dos membros do comité galego; actualización da bibliografía de carácter xeral, que é común para a redacción dos comentarios de todos os mapas, cunha proposta de abreviacións, para evitar repeticións continuadas no que se consideran obras de referencia; e revisión de certas grallas que existían na introdución con respecto á realidade dialectal de Galicia.

- Participouse na revisión dos mapas e das sínteses europeas presentadas no *54th Editorial Board Meeting of the Atlas Linguarum Europae*, que tivo lugar en Bucarest o día 11 de novembro de 2022.
- 3. Alimentación con datos lingüísticos do ALGa dos proxectos de ámbito ibérico e lusófono TLPGP (*Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*) e PLG (*Patrimonio léxico da Gallaecia*).
 - Preparáronse os datos de DOA para subir ao *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués (TLPGP)* e ao *Patrimonio Léxico da Gallaecia (PLG)*.
 - Iniciouse o proceso de revisión de materiais léxicos do volume V (o ser humano I) para incorporación no TLPGP (*Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*) e PLG (*Patrimonio léxico da Gallaecia*).
- 4. Actualización dos índices publicados no sitio web do ILG coa incorporación dos datos dos novos mapas.
 - Realizouse unha revisión e corrección da base de datos da aplicación de consulta *Índices do Atlas Lingüístico Galego*.
- 5. Mantívose continuamente actualizada a información do proxecto na páxina web do ILG.
- 6. Explotación cuantitativa dos materiais publicados e inéditos do ALGa.
 - Incorporáronse materiais de 15 variables fonéticas e 35 léxicas á base de datos para a súa explotación cuantitativa.
- 7. A aparición do volume *O ser humano III* adíase para o primeiro semestre de 2023. Durante o período que agora remata concluíuse a revisión de mapas e iniciouse a redacción do texto de introdución do volume.
- 8. Redacción de 100 mapas (elaboración cartográfica, lendas e notas) dos volumes que están en vías de preparación e elaboración de 118 novos mapas.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Álvarez, Rosario (2022): “Xoaniña, voa voa. Os nomes da Coccinella en galego”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria de Araújo Ramos (orgs.), *Estudos Dialetais Brasileiros e Europeus: uma homenagem a João Saramago*. Campo Grande-MS: Editora da Universidade Federal do Mato Grosso do Sul – EDUFMS, 53-81. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>

Álvarez, Rosario (2022): “Florencio Delgado Gurriarán, poeta de Valdeorras”, en *Día das Letras Galegas*. Cóngromo, 17 de maio de 2022.

Álvarez, Rosario (2022): “Doa a doa, dato a dato”, en *Congrés Espais de frontera a la península Ibérica*. Barcelona: Universidade de Barcelona, 8-10 de xuño de 2022.

Álvarez, Rosario (2022): “Variación léxica e historia cultural: palabras transatlánticas. Conferencia inaugural”, en *VI Congresso Internacional de Dialectología e Sociolinguística*. Mato Grosso do Sul: UFBA. Campo Grande, 7-10 de novembro de 2022.

González González, Manuel (2022): “Os nomes da vacaloura en galego”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria Araújo Ramos (eds.), *Estudos dialetais brasileiros e europeus: uma homenagem a João Saramago*, vol. 2.

- Campo Grande (Brasil): Editora da Universidade Federal do Mato Grosso do Sul – EDUFMS, 149-168. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>
- González González, Manuel (2022): “Algunas reflexiones sobre el *Atlas Lingüístico Galego* más de cuarenta años después”, en Isabel Molina Martos / Pilar García Mouton (eds.): *Geolingüísticas en la Península Ibérica*. Madrid: CSIC, 93-111.
- González González, Manuel: “Distinta suerte de los fenómenos dialectales en el establecimiento de la norma de la lengua gallega”, en Adolfo Arejita (ed.): *Aniztasuna: bizkeren berba-mintzoak. Euskaltzaindiaren II. Nazioarteko Dialektología Biltzarra // Diversidad: vocablos y voces de las variedades lingüísticas. II Congreso Internacional de Dialectología de la Real Academia de la Lengua Vasca*. IKER 41 Euskaltzaindia. Bilbo, pp. 225-242.
- Sousa, Xulio (2022): “El *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica* y el gallego del siglo XX”, en Isabel Molina Martos, Pilar García Mouton (eds.): *Geolingüísticas en la Península Ibérica*. Madrid: CSIC, 55-70.

A2. TESOURO DO LÉXICO PATRIMONIAL GALEGO E PORTUGUÉS

IP: Rosario Álvarez Blanco / María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Ernesto X. González Seoane, Marta Negro Romero, Xulio Sousa, Eduardo Louredo Rodríguez

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia, Portugal e Brasil, figuran en <http://ilg.usc.gal/Tesouro/gl/equipo.html>

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/tesouro-do-lexico-patrimonial-galego-e-portugues>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/Tesouro/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. O ano 2022 pechouse con 293.479 rexistros no banco de datos do TLPGP, o que supón un incremento de 1.969. Proceden de 6 novas obras, todas de Galicia. Conforme o programa previsto, continuouse coa introdución de vocabularios de temáticas específicas (paxaros e cultura mariñeira) e do galego oriental. O total de rexistros corresponden a 72.823 lemas diferentes realizados en 118.526 variantes.
2. Durante o ano 2022 completouse o deseño da aplicación creada para facilitar e acelerar a introdución de datos por parte dos investigadores. Foi posta a proba con diferentes obras e rectificada en diversos aspectos. Neste momento funciona de maneira regular.
3. A existencia desta aplicación modifica os ritmos e secuencias no sistema de producción das táboas. Neste momento están dispostas ou xa sendo tratadas nesta fase 6 obras (5 Galicia, 1 Portugal), que axiña suporán preto de seis mil rexistros adicionais.
4. En 2022 avanzouse no proceso de mellora das opcións de consulta para os usuarios e de visibilización de datos. Entre outras melloras, o uso de diacríticos e a oferta de tres opcións de busca: simple, avanzada e ampliada.
5. O equipo de ILG continúa co labor de asesoramento dos outros membros do equipo, e de revisión e validación das táboas particulares antes de unilas ao banco de datos común. Mantén tamén a base de datos e depura de xeito permanente irregularidades.

6. Este equipo tamén actualiza o Inventario de obras de léxico dialectal galego e portugués con referenciação xeográfica, que ao final de 2022 contaba con 437 rexistros.
7. Como en anos anteriores, o TLPGP segue en conexión co proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, dirixido ao ensino non universitario, que se desenvolve no marco do Plan Proxecta da Xunta de Galicia, e co proxecto *DOA. Dialectoloxía cidadá*, dos que incorpora información. Á súa vez, proporciona os datos precisos para o proxecto *Patrimonio Léxico da Gallaecia* (§ A3).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Álvarez, Rosario (2022): “Xoaniña, voa voa. Os nomes da Coccinella en galego”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria de Araújo Ramos (orgs.), *Estudos Dialetais Brasileiros e Europeus: uma homenagem a João Saramago*. Campo Grande-MS: Editora da Universidade Federal do Mato Grosso do Sul – EDUFMS, 53-81. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>

Álvarez, Rosario (2022): “Presentación e avaliación dun proxecto colaborativo para a obtención de datos lingüísticos: Doa. Dialectoloxía cidadá”, *Espais de frontera a la península ibérica. eHumanista/IVITRA*, 22. <https://www.ehumanista.ucsb.edu/sites/default/files/sitefiles/ivitra/volume22/4.1.%20A%CC%81lvarez%20Blanco.pdf>

Álvarez, Rosario (2022): “Variación léxica e historia cultural: palabras transatlánticas. Conferencia inaugural”, en *VI Congreso Internacional de Dialectología e Sociolingüística*. Mato Grosso do Sul: UFBA. Campo Grande, 7-10 de novembro de 2022.

A3. O PATRIMONIO LÉXICO DA GALLAECIA

IP: Rosario Álvarez Blanco / María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Ernesto X. González Seoane, Marta Negro Romero, María Teresa Sanmarco Bande, Xulio Sousa

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal / Enxenio / NLPgo

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia e Portugal, figura en <https://ilg.usc.es/es/proyectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proyectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

RECURSO DIXITAL: <https://ilg.usc.gal/plg/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Enriquecemento da base léxica da que se extraen os datos para o establecemento de conceptos da ferramenta *Patrimonio léxico da Gallaecia* (vid. o proxecto 2, *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*).
2. Revisión dos datos e xeosínómimos dagúns conceptos, por incorporación de nova información na base de partida (TLPGP).
3. Incorporación de novos conceptos no PLG (*acirro, conselo, egua*).
4. Participación nunha nova convocatoria do Plan Proxecta da Xunta de Galicia, co proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Negro Romero, Marta / Xulio Sousa (2022): “*Patrimonio léxico da Gallaecia. Una aplicación para el estudio del léxico dialectal*”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022 (póster).

A4. VARIACIÓN E CAMBIO NOS DOMINIOS GALEGO E PORTUGUÉS NO SÉCULO XX

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Dubert, Aquilino S. Alonso Núñez, Clara Lago Caamaño, Eduardo Louredo, Marta Negro Romero, Esther Nidáguila López

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación/Proxecto PGC2018-095077-B-C44

PÁGINA WEB: http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/VARCAM_GP

RECURSO DIXITAL: <http://alpi.csic.es/gl>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Análise de materiais léxicos e morfosintácticos do dominio galego.
2. Deseño do diccionario dialectal dos materiais do ALPI e incorporación dos primeiros datos.
3. Análise comparativo de materiais do ALPI e do ALGa (75 preguntas).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Moutinho, Lurdes de Castro / Alberto Gómez Bautista / Elisa Fernández Rei / Helena Rebelo / Rosa Lídia Coimbra / Xulio Sousa (eds.) (2022): *Estudos em variação linguística nas línguas românicas - 2*. Aveiro: Universidade de Aveiro. <https://ria.ua.pt/handle/10773/34042>

Rodríguez Lorenzo, David: *Variación e cambio lingüístico en tempo real. Un estudo sobre o galego con base en materiais xeolingüísticos*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela. Tese de doutoramento. <http://hdl.handle.net/10347/29352>

Sousa, Xulio (2022): “El *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica* y el gallego del siglo xx”, en Isabel Molina Martos, Pilar García Mouton (eds.): *Geolinguísticas en la Península Ibérica*. Madrid: CSIC, 55-70.

Sousa, Xulio (2022): “Palabras e comidas no *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*: a parva e o almorzo”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria Araújo Ramos (eds.), *Estudos dialetais brasileiros e europeus: uma homenagem a João Saramago*, vol. 2. Campo Grande-MS: Editora da Universidade Federal do Mato Grosso do Sul – EDUFMS, 271-290. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>

A5. ATLAS LINGUISTIQUE ROMAN

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Fernández Rei, Xosé Afonso Álvarez, Alba Aguete Cajiao, María Dolores Sánchez Palomino

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

O comité galego do *Atlas Linguistique Roman* preparou e enviou durante o ano 2022 aos respectivos redactores do Comentario románico as sínteses galegas referidas aos seguintes conceptos:

- *Champignon* (á redactora románica Carole Cauvin-Payan)
- *Écorce* (á redactora románica Jeanine Médélise)
- *Églantier* (aos redactores románicos Laura Mantovani e Jean-Pierre Lai)
- *Érable* (ao redactor románico José Enrique Gargallo)
- *Pissenlit* (aos redactores románicos Tullio Telmon e Federica Cugno)

A6. ATLAS LINGUARUM EUROPÆ

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Fernández Rei, Xosé Afonso Álvarez, Alba Aguete Cajiao

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

O 11 de novembro de 2022 tivo lugar o *54th Editorial Board Meeting of the Atlas Linguarum Europæ (ALE)*, en liña, organizado polo Instituto de Lingüística Iorgu Iordan–Alexandru Rosetti da Academia Romanesa, desde Bucarest. Neste simposio fixose o seguimento do tratamento dos datos referidos á lingua galega dos conceptos:

- *gata* (versión 2)
- *obreiro*
- *toro dunha árbore*
- *vai aire, ventea.*

B. GALEGO-PORTUGUÉS

B1. CORPUS GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (CGPA)

IP: Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Ricardo Pichel Góterrez, Xosé Carracedo Fraga, José António Souto Cabo, Miguel García-Fernández, Rosário Ferreira, Charlotte Galves, Leonardo Lennertz Marcotulio, Juan Carrasco González

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: CGPA (<http://ilg.usc.es/cgpa/>)

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

As actividades desenvolvidas estiveron norteadas pola consolidación do CGPA como corpus plurilingüístico representativo dos textos antigos conservados no ámbito galego-portugués.

A liña preferenciada seguiu sendo a da participación do CGPA na construcción dun recurso en liña no que, desde o ano 2022, se recollan os textos latinos e romances da Galiza premoderna. É o froito da colaboración entre os proxectos *Corpus Documentale Latinum Gallaeciae* (CODOLGA), desenvolvido no Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, e o *Corpus Galego-Portugués Antigo* (CGPA), activo no Instituto da Lingua Galega desde finais do século XX. O CODOLGA achega os textos latinos e o CGPA os romances.

Neste ano 2022 este novo recurso de converxencia ten preparados e ofrecerá para consulta en aberto no ano 2023 un banco textual de 18.500 pezas documentais en latín, a totalidade das obras non documentais en romance, os cerca de 2000 documentos romances da colección do mosteiro cisterciense de Santa María de Montederramo. e a totalidade das coleccións diplomáticas de Santa María de Oseira (Ourense) e de San Salvador de Sobrado de Trives (Ourense).

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Pichel, Ricardo / Xavier Varela Barreiro (2022): “Corpus y edición digital de textos antiguos gallego-portugueses. CGPA y EGPA: tradición y avances”, en *VI Congreso Internacional de Corpus Diacrónicos en Lenguas Iberorrománicas*. Venecia, 5-7 de outubro de 2022 (comunicación).

B2. ESCRITORIO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (EGPA-LIT, EGPA-DOC)

IP: Ricardo Pichel Góterrez / Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Pedro Dono López, Camilo Fernández Cortizo, Miguel García-Fernández, Ramón Mariño Paz, Eduardo Moscoso Mato

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Biblioteca Dixital da Galicia Medieval (dir. Xavier Varela Barreiro), Xelmírez (dir. Xavier Varela Barreiro), Corpus Informatizado Galego-Portugués Antigo (dir. Xavier Varela Barreiro), Red Internacional CHARTA (coord. Belén Almeida Cabrejas, Univ. Alcalá), HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria (dir. Ricardo Pichel, Univ. de Alcalá)

FINANCIAMENTO: Proxecto “HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación

y memoria” (CM 2018-T1/HUM-10230)

RECURSO DIXITAL: <https://corpora.uah.es/egpa/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Apertura dun novo sitio web para o EGPA, temporalmente aloxado na máquina cóprora da Universidade de Alcalá (<https://corpora.uah.es/egpa/>).
2. Continuación dos traballos informáticos de codificación a XML-TEI dos textos (fontes documentais e obras literarias) que se están incorporando ao EGPA, dentro da plataforma TEITOK.
3. Continuación da transcripción, revisión e reedición da colección diplomática íntegra correspondente á tese de doutoramento de Margot Sponer (*Altgalizische Urkunden*, 1935).
4. Colaboración co Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento (CSIC-Xunta de Galicia) para a implementación dalgúns corpus desenvolvidos en colaboración con eles e coa USC (ILG e Fac. de Historia).
5. Continuación dos traballos de transcripción, etiquetado e edición dalgúns textos literarios medievais galegos: as traducións galegas da *General estoria* (RBE ms. O.I.1) e da *Estoria de España* (BGHUsal 2497), da Crónica de 1404 (HSA B.2278, BMP 62) e dos fragmentos conservados das *Partidas* e doutras obras xurídicas.

CONTRIBUCIÓNDS DERIVADAS

Caballero Gómez, Víctor / Ricardo Pichel (2022): “A edición dixital de fontes arquivísticas panhispánicas. Avances e novas perspectivas máis alá de CHARTA 3.0”, *Simposio ILG 2022*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, do 28 de novembro a 2 de decembro de 2022.

García-Fernández, Miguel (2022): “O corpus testamentario de Galicia (CORTESGAL). Un proxecto de multiedición dixital para historiadores e filólogos”, en *Simposio ILG 2022*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, do 28 de novembro a 2 de decembro de 2022.

Pichel, Ricardo / Xavier Varela Barreiro (2022): “Corpus y edición digital de textos antiguos gallego-portugueses. CGPA y EGPA: tradición y avances”, en *VI Congreso Internacional de Corpus Diacrónicos en Lenguas Iberorrománicas*. Venecia, 5-7 de outubro de 2022.

Pichel, Ricardo / Xavier Varela Barreiro (2022): “O Escritorio Galego-Portugués Antigo (EGPA) e a edición dixital da prosa galega medieval: fontes documentais e textos literarios”, en Simposio ILG 2022. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, do 28 de novembro a 2 de decembro de 2022.

B3. PATRIMONIO TEXTUAL NA GALICIA MEDIEVAL: PROSA DOCUMENTAL E LITERARIA

Este proxecto subdivídese nas dúas liñas que se indican a continuación e cuxos resultados se comentan a seguir:

B3.1. A prosa notarial. Características da producción documental na Galicia medieval (terras do Carballedo, de Celanova, do Ribeiro e de Trives)

B3.2. A prosa literaria: textos historiográficos, romancescos e xurídicos

B3.1. A PROSA NOTARIAL. CARACTERÍSTICAS DA PRODUCIÓN DOCUMENTAL NA GALICIA MEDIEVAL (TERRAS DO CARBALLIÑO, DE CELANOVA, DO RIBEIRO E DE TRIVES)

IP: Eduardo Moscoso Mato / Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: José António Souto Cabo, José Carracedo Fraga, Mariña Bermúdez Veloso, Miguel García-Fernández, M.ª Carmen Pérez González, Ricardo Pichel

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

No ano 2022 realizáronse os traballos iniciais previstos, que foron os seguintes:

1. Labores de procesamento informático para a integración nos corpus CGPA e CGPA-CODOLGA a información textual e os metadatos correspondentes á documentación de Santa María de Oseira e de San Salvador de Sobrado de Trives.
2. Avance nos traballos conducentes á apertura dunha base de datos colaborativa coa información (meta)textual referida ás coleccións diplomáticas de Santa María de Oseira, San Salvador de Sobrado de Trives e Santa María de Montederramo (anos 2019-2020).
3. Avance na converxencia dos corpus CGPA (*Corpus do Galego-Portugués Antigo*) e CODOLGA (*Corpus Documentale Latinum Gallaeciae*) para a creación dun corpus documental latino-romance da Galicia medieval (en colaboración co Centro Ramón Piñeiro). Está preparada unha primeira versión en probas, aínda non accesible (<http://cgpa.nlpgo.com/cgpa/>).
4. Avances na implementación técnica común co EGPA (*Escritorio Galego-Portugués Antigo*) dentro da plataforma TEITOK (sección de fontes arquivísticas do EGPA).
5. Apertura de novos córpora lingüísticos:
 - Carracedo Fraga, José / Xavier Varela Barreiro (coords.) (2022-): CODOLGA-CGPA. Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades / Instituto da Lingua Galega (USC) <http://cgpa.nlpgo.com/cgpa/>
 - García-Fernández, Miguel / Diana Pelaz Flores / Ricardo Pichel (coords.) (2022-): *Corpus rexio e rexinal da Galicia medieval*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela. <https://corpora.uah.es/egpa/index.php?action=CORREGAM>
 - García-Fernández, Miguel (dir.) (2020-): *Corpus testamentario de Galicia*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela. <https://corpora.uah.es/egpa/index.php?action=CORTESGAL>
 - Pichel, Ricardo / García-Fernández, Miguel (coord.) (2022-): *e-ASPA. Edición dixital do fondo medieval do Arquivo de San Paio de Antealtares (Santiago de Compostela)*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela. <https://corpora.uah.es/egpa/index.php?action=e-ASPA>

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Bermúdez Beloso, Mariña (2022): “Terras, condados, territorios: recomponendo un crebacabezas”, en congreso Regnum totius Gallaeciae. *O Reino medieval de Galicia*. Santiago de Compostela, 19-22 de outubro de 2022.

- Bermúdez Beloso, Mariña / Javier Castiñeiras López (2022): “Del capitel al mapa interactivo: mapeando las representaciones femeninas en el arte gallego medieval”, en II Congrés Internacional IRCVM *Digitalitzar l'edat mitjana*. Barcelona, 5-7 de outubro de 2022.
- Bermúdez Beloso, Mariña (2022): “Cartografiando la administración civil de la Galicia medieval: retos, problemas y soluciones”, en *I Seminario de investigación Castillae metrum “Cartografiando la administración civil de la Galicia medieval: retos, problemas y soluciones”*. Santander, 14 de outubro de 2022.
- Bermúdez Beloso, Mariña (2022): ““What’s in a name?” About the *Regionem Carantanorum*, the *Karantana Provincia* and the Possibilities for Mapping it”, en *International Workshop Ethnonyms and the Order of Space in the Frankish Realms, 6th-9th c.* Viena, 4 de novembro de 2022.
- Bermúdez Beloso, Mariña (2022): *Cartografando a Galiza medieval*. Recurso en liña en actualización permanente desde 2018.
<https://mapagalizamedieval.wixsite.com/cartografiando-a-gali/contacto>
- Bermúdez Beloso, Mariña (2022): Serie documental *Os castelos*. Participación como historiadora especialista na Idade Media galega.
<https://www.crtvg.es/tvg/programas/os-castelos>
- Bermúdez Beloso, Mariña (2022): Webserie *Falemos do Reino de Galiza*. Participación como historiadora especialista na Idade Media galega.
https://www.youtube.com/channel/UCVVUcbBD5V_RmQNNBcpWEmQ
- García-Fernández, Miguel (2022): “La documentación medieval de San Salvador de Sobrado de Trives: estado de la cuestión y propuestas de futuro”, en *Nuevos trabajos en estudios medievales II: historia, arte, filología y arqueología*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 37-63.
- García-Fernández, Miguel (2022): “Nin santas, nin pecadoras; ou todo e máis. Da condición feminina ás voces e actuacións das mulleres na documentación medieval galega”, en Ricardo Pichel (ed.), *Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 221-279.
- García-Fernández, Miguel (2022): “O patrimonio documental galego na rede (II): de Ribadeo a Zaragoza, pasando polo Saviñao”, *Murguía. Revista Galega de Historia*, 45. (no prelo).
- García-Fernández, Miguel (2022): “As mulleres e as cortes señorais no tempo dos trovadores”. Seminario impartido no marco do curso *A mulher medieval. Imagens e textos na lírica galega-portuguesa*, organizado polo Núcleo de Estudios Galegos da UFF e o Programa de Estudos Galegos da UERJ. 18 de outubro de 2022 (en liña).
- García-Fernández, Miguel (2022): “De doña Aldonza de Mendoza a doña Teresa de Távora: contactos y pervivencias de la nobleza femenina en las casas reginales castellanas del siglo XV”. Relatorio convidado presentado no *Coloquio Internacional Poblar la Casa, conectar los reinos. El entorno curial de la reina en la Península Ibérica (s.s. XIII-XVI)*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 22 de xuño de 2022 (comunicación).
- García-Fernández, Miguel (2022): “Doña Milia Fernández de Castro y las señoras de Lemos más allá de la frontera gallego portuguesa: conexiones familiares y prácticas de poder”. Relatorio convidado presentado no coloquio *Más allá de la frontera: nobles, prelados y cortesanos en el Occidente peninsular (siglos XII-XV)*, organizado polo Instituto de Estudios Galegos Padre Sarmiento (CSIC-Xunta de Galicia), en colaboración co Instituto de Historia (CSIC). Santiago de Compostela, 25 de outubro de 2022 (comunicación).

García-Fernández, Miguel (2022): “Incertezas e interrogantes sobre (as) María(s) Pérez: nobre e soldadeira? Entre a historia e a literatura”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo rutas, expandindo caminos. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia: Universidade de Varsovia, 24 de setembro de 2022 (comunicación).

García-Fernández, Miguel (2022): “Reinas e infantas en la documentación real de Galicia (1252-1504): retórica documental, prácticas de poder y proyecto de edición”. Relatorio presentado por convite no *Coloquio internacional «Regímenes documentales de las Reinas e Infantas en los Reinos Ibéricos»*. Ciudad Real: Universidad de Castilla la Mancha, 8 de setembro de 2022.

García-Fernández, Miguel / Ricardo Pichel (2022): “O patrimonio documental da Idade Media no Arquivo de San Paio de Antealtares: proxectos de estudio e edición”. Relatorio presentado, por convite, no Simposio *Ars Sacra: El patrimonio cultural en la tradición monástica benedictina*. Santiago de Compostela: Museo de Arte Sacro de San Paio de Antealtares, 15 de outubro de 2022 (comunicación).

B3.2. A PROSA LITERARIA: TEXTOS HISTORIOGRÁFICOS, ROMANESCOS E XURÍDICOS

IP: Ramón Mariño Paz / Ricardo Pichel Gotérrez

EQUIPO INVESTIGADOR: Miguel García-Fernández, Harvey L. Sharrer, Gerardo Pérez Barcala, M.ª Carmen Pérez González, Xavier Varela Barreiro

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Labores de transcripción, revisión e codificación informática do códice Vindel neoiorquino da *Crónica de 1404* e da súa retradución castelá escurialense (continuación).
2. Labores de transcripción, revisión e codificación informática dalgúns dos fragmentos xurídicos galegos (*Sete Partidas, Foro Real, Flores de Dereito*), algúns deles áinda inéditos.
3. Publicación de varios artigos referidos ás tradicións manuscritas de índole xurídica, historiográfica e doutrinal obxecto de edición, en varios volumes especializados sobre cultura escrita medieval.
4. Labores de carácter filolóxico e ecdótico relacionadas cos testemuños compostelán (C) e vaticano (V) da *Crónica de Iria*.
5. Avance na implementación técnica do EGPA (*Escriptorio Galego-Portugués Antigo*) dentro da plataforma TEITOK no que concirne á sección de textos literarios.
6. Execución do Simposio 2022 do ILG sobre edición dixital de textos antigos, cuxa celebración tivo lugar do 28 de novembro ao 2 de decembro na Facultade de Filoloxía da USC.
7. Apertura de novos córpora textuais:
 - Pichel, Ricardo / Harvey L. Sharrer (coord.) (2022-): *7PDgap. Edición dixital das Sete Partidas na Galiza e Portugal*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela.
<https://corpora.uah.es/egpa/index.php?action=7PDgap>

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Askins, Arthur L.-F. / Miguel García-Fernández / Ricardo Pichel (2022): “Unha nova ollada ao testemuño galego do *Livro das Confissões*”, en Ricardo Pichel (ed.), «*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 663-684.
- Arbor Aldea, Mariña / Miguel García-Fernández / Ricardo Pichel (2022): “A recepción galego-portuguesa da *Sexta Partida*: dous novos fragmentos”, en Ricardo Pichel (ed.), «*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 643-661.
- García-Fernández, Miguel (2022): “Mulleres peregrinas e mulleres nos camiños de peregrinación na literatura odepórica xacobea medieval”, *Ad Limina*, 13 (2022), 185-219.
https://www.caminodesantiago.gal/documents/17639/1548123/Ad_Limina_XIII-08_Miguel_Garc%C3%A3a-Fern%C3%A1ndez.pdf
- Miranda, José Carlos Ribeiro / Ricardo Pichel (2022): “A tradución galego-portuguesa da *Crónica de Castela*. Noticia dun novo testemuño na Biblioteca Nacional de Luxemburgo”, en Ricardo Pichel (ed.), «*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 685-701.
- Pichel, Ricardo (ed.) (2022): «*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 752 pp. ISBN: 978-84-19077-35-6.
- Pichel, Ricardo (2022): “Para a historia da prosa médica na Galiza medieval: unha receita en galego do século XV no arquivo da Real Chancillería de Valladolid”, *Murguía. Revista galega de historia* 45 (no prelo).
- Pichel, Ricardo (2022): “S24. El fragmento de la *Séptima Partida* de la Biblioteca de la Real Colegiata de San Isidoro de León”, en José Manuel Frajeda Rueda (dir.), *7PartidasDigital. Edición crítica digital de las «Siete Partidas»*.
<https://7partidas.hypotheses.org/testimonios/s24>
- Pichel, Ricardo (2022): “S2A Noticia de un nuevo testimonio fragmentario de la *Segunda Partida*”, en José Manuel Frajeda Rueda (dir.), *7PartidasDigital. Edición crítica digital de las «Siete Partidas»*. <https://7partidas.hypotheses.org/10337>
- Pichel, Ricardo / Miguel García-Fernández / Xavier Varela Barreiro (coords.) (2022): “Novos textos para o estudio da literatura medieval galego-portuguesa”, en Ricardo Pichel (ed.), «*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 641-746.
- Pichel, Ricardo / Harvey L. Sharrer (2022): “Aqui se começan as rubricas deste liuro. Dous testemuños galegos inéditos da *Quinta Partida*”, en Ricardo Pichel (ed.), «*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*. Estudos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer. Madrid: Sílex, 709-746.

C. ONOMÁSTICA

C1. DICIONARIO DOS APELIDOS GALEGOS

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Gonzalo Navaza, Antón Palacio Sánchez, Luz Méndez Fernández

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/dicionario-dos-apelidos-galegos>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Continúase coa revisión conxunta do dicionario, cunha lectura secuencial, coas seguintes accións:

1. Discusión das hipóteses etimolóxicas de apelidos de especial dificultade.
2. Revisión e uniformización da información lexicográfica dada en cada unha das entradas.
3. Compleción das atestacións históricas mediante a consulta dos recursos informáticos que non estaban dispoñibles anteriormente e coas novas fontes documentais que van saíndo.
4. Perfeccionamento da descripción xeográfica das formas que non a tiñan ou a presentaban incompleta.

PUBLICACIÓNS DERIVADAS

Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): “A onomástica persoal en Galicia: datos para a súa historia (socio)lingüística”, *Grial* 235, 125-137.

Palacio, Antón: “Onomástica literaria en Galicia. I. Media ducia de nomes artúricos femininos”, en Ana Boullón / Luz Méndez (eds.) (2022): *A onomástica literaria. Xornada de estudo. Pontevedra, 15 de outubro de 2022. Estudos de Onomástica Galega VII*. A Coruña: Real Academia Galega, 53-103.
<https://publicacions.academia.gal/index.php/rag/catalog/view/405/406/581>

C2. TOponomasticon Hispaniae. S1. TOponimia de Galicia e Portugal

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Gonzalo Navaza, Antón Palacio, Luz Méndez, Eduardo Louredo, Paulo Martínez Lema, Carlos Búa, Paula Bouzas, Esperança Cardeira, María Alice Fernandes, Carlos Rocha

FINANCIAMENTO: Proyectos de I+D+i 2020 Retos Investigación (Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades). PID2020-114216RB-C61

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/toponomasticon-hispaniae>

RECURSO DIXITAL: <https://toponhisp.org/gl>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

O proxecto coordinado contén os subproxectos 1. Toponimia de Galicia y Portugal (do que é IP Ana Boullón), 2. Toponimia asturiano-leonesa. 3. Toponimia de Aragón, Cantabria y La Rioja. 4. Toponimia del País Vasco y Navarra. 5. Toponimia de l'arc

mediterrani. 6. Toponimia de las zonas central sur e insular atlántica.

Durante o ano 2022 traballouse no deseño da páxina web e na confección das fichas dos topónimos e dos étimos, así como dos vínculos entre elas (étimo e topónimo(s) correspondentes entre si, bibliografía, fontes) e das etiquetas para a recuperación de información (semántica, etimolóxica, cognados). A finais do 2022 publicáronse os topónimos hispánicos descendentes de *POPÜLA (entre os cales están os concellos que conteñen as *Pobras* galegas e os cognados correspondentes). Ademais, no subproxecto galego estase a traballar en 50 topónimos máis e nos seus correspondentes étimos.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Boullón Agrelo, Ana Isabel: “Toponomasticum Hispaniae. Presentación do proxecto”, en *XXX Congreso Internacional de Linguística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): “Toponomasticon Hispaniae: planteamiento, objetivos y recursos bibliográficos (con especial atención a Galicia y Portugal)”, en *1st Congress Toponomasticon Hispaniae: Interterritoriality and interdisciplinarity*. Lleida, 27-30 de xuño de 2022.
- Búa, Carlos (2022): “Calobre, punto de inicio do longo camiño da historia onomástica de Santiago de Compostela”, en *Congreso Internacional de Toponimia do Camiño de Santiago*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 21-23 de setembro de 2022.
- Bouzas, Paula (2022): “O Tombo de Iria: Fonte de información topográfica en terra de tradición xacobeira”, en *Congreso Internacional de Toponimia do Camiño de Santiago*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 21-23 de setembro de 2022.
- Bouzas, Paula (2022): “Nomear con topónimos. Estudo das formas detoponímicas en fontes documentais galegas do séc. xv”, en *XXX Congreso Internacional de Linguística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
- Cardeira, Esperança / Maria Alice Fernandes / Carlos Rocha (2022): “VILLA e seus derivados na toponímica portuguesa”, en *XXX Congreso Internacional de Linguística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
- Fernandes, Maria Alice / Esperança Cardeira / Carlos Rocha (2022): “Abordagem cartográfica da antropotoponímia setentrional portuguesa no genitivo de posse”, en *1st Congress Toponomasticon Hispaniae: Interterritoriality and interdisciplinarity*. Lleida, 27-30 de xuño de 2022.
- Loureiro Rodríguez, Eduardo (2022): “Achegamento á variación -ais/-ás (<-ALES) na toponimia de Galicia”, en *XXX Congreso Internacional de Linguística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
- Méndez Fernández, Luz (2022): “Aproximación a los topónimos unicum de Galicia formadores de apellido”, en *1st Congress Toponomasticon Hispaniae: Interterritoriality and interdisciplinarity*. Lleida, 27-30 de xuño de 2022.
- Navaza Blanco, Gonzalo (2022): “Etimoloxías xacobeas”, en *Congreso Internacional de Toponimia no Camiño de Santiago*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 21-23 de setembro de 2022.
- Navaza Blanco, Gonzalo (2022): “Referencias a la sustitución de topónimos en la documentación medieval de Galicia”, en *1st Congress Toponomasticon Hispaniae: Interterritoriality and interdisciplinarity*. Lleida, 27-30 de xuño de 2022.

D. CORPORA DE LINGUA ACTUAL

D1. ARQUIVO DO GALEGO ORAL

IP: Francisco Fernández Rei / Carme Hermida Gulías

EQUIPO INVESTIGADOR: Concepción Álvarez Pousa, Carme Ares Vázquez, Xosé Henrique Costas González, Xosé Manuel Dopazo Entenza, Xavier Varela Barreiro

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/arquivo-do-galego-oral-ago>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/ago/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Revisión final de novos textos para a súa incorporación definitiva á nova plataforma do AGO.
2. Transcripción de novos textos con aliñamento mediante o programa ELAN, co que se ampliou o número de concellos incorporados á nova plataforma do AGO.
3. Dixitalización de novos materiais en formato cassette e minidisc.
4. Tratamiento das transcricións xa incorporadas na nova plataforma do AGO co fin de que o público usuario as poida descargar na versión completa en pdf a través dun apartado específico para persoal investigador.
5. Incorporación da información de novos textos á base de datos do AGO.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Álvarez Pousa, Concepción (2022): “O valdeorrés e a tradición literaria galega na obra de Florencio Delgado Gurriarán: o valdeorrés”, en Dolores Vilavedra (ed.): *Florencio Delgado Gurriarán. O soño dunha Galicia infinda*. Santiago de Compostela: Universidade, 93-118. ISBN 978-84-19155-39-9.

Álvarez Pousa, Concepción (2022): “A lingua de Delgado Gurriarán I - Polos vieiros de Florencio”. Letras Galegas 2022. Real Academia Galega vídeos 09/05/2022
<https://www.youtube.com/watch?v=iBtqxIpnp9Y>

Álvarez Pousa, Concepción (2022): “A lingua de Delgado Gurriarán II - Polos vieiros de Florencio”. Letras Galegas 2022. Real Academia Galega vídeos 13/05/2022
<https://www.youtube.com/watch?v=DdGdM6rqR98>

Álvarez Pousa *et al.* (2022): “Florencio Delgado Gurriarán. O soño da Galicia infinda - A lingua de Florencio” - Capítulo 5. Real Academia Galega serie 12/ 05/ 2022
<https://www.youtube.com/watch?v=y8bkdtD1bcU>

Álvarez Pousa, Concepción (2022): “Florencio Delgado Gurriarán, poeta valdeorrés no exilio mexicano: entre cepeiras e tapatíos”. Conferencia na Facultade de Filoloxía da Universidade de Salamanca, 9 maio de 2022.

Álvarez Pousa, Concepción (2022): “As fontes léxicas na lírica de Florencio Delgado Gurriarán”, mesa redonda no simposio *Florencio Delgado Gurriarán*. A Coruña: Real Academia Galega, 3 de novembro de 2022.

Ares Vázquez, Carme (2022): “A reivindicación do idioma: contribución de Ánxel Fole ó proceso de elaboración do galego moderno e da súa normalización”, *A Trabe de Ouro* 119, 57-78.

- Dopazo Entenza, José Manuel (2022): *Até aquí podo contar [A Lingua da Illa de Ons]*. Chan da Pólvora Editora.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2022): *A lingua da Illa de Ons. Análise da variación e do cambio lingüístico*. Tese de doutoramento defendida na Facultade de Filoloxía da Universidade de Santiago de Compostela o 19/10/2022. Titor: Francisco Fernández Rei. Directores: Francisco Fernández Rei e Xosé Luís Regueira Fernández.
- Fernández Rei, Francisco (2022): “Meandreiras e Tanxugueiras”, *A Tribuna*, web da Real Academia Galega 18/04/2022. <https://academia.gal/-/meandreiras-e-tanxugueiras>
- Fernández Rei, Francisco (2021): “Arear o peixe antes de cociñalo: textos da cultura mariñeira de Fefiñáns (ría da Arousa)”, en María Pilar Benítez Marco / Iris Orosia Campos Bandrés / Paz Ríos Nasarre (23ontex.): *Arredor d'a parola: 23ontext, amar, esfender l'aragonés. Treballos en omenache a Francho Nagore y Jesús Vázquez / En torno a la palabra: conocer, amar, defender el aragonés. Trabajos en homenaje a Francho Nagore y Jesús Vázquez*. Huesca: Instituto de Estudios Altoaragoneses (Diputación Provincial de Huesca); Dirección General de Política Lingüística (Gobierno de Aragón), 117-131. [publicado en xuño do 2022]
- Fernández Rei, Francisco (2022): “Os nomes galegos dos mariscos”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 14, 90-95.
- Fernández Rei, Francisco (2022): “Ardora e ardentía na fala mariñeira e no galego literario”, en Xornada *Cando arde o mar. Saberes compartidos*. Muros, 9 de xullo de 2022. Organizado polo Consello da Cultura Galega, Instituto de Investigacións Mariñas-CSIC e Culturmar.

OUTRAS CONTRIBUCIÓNS

En setembro do 2022 as gravacións dixitalizadas do AGO entregáronse para o seu emprego no proxecto *Nós*, liderado polo CITIUS e o ILG da USC, co que se están a desenvolver tecnoloxías lingüísticas para o galego (asistentes de voz, tradutores e xestores de diálogo automáticos etc.). O grosso son as gravacións de 1992 á actualidade, con máis de 1.000 horas, con rexistros correspondentes a uns 6.000 informantes de todos os concellos de Galicia e dun bo quiñón dos concellos galegófonos de Asturias, León e Zamora e dos tres de Cáceres con falas esencialmente galegas.

D2. CORPUS ORAL INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (CORILGA)

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Elisa Fernández Rei, Noemi Basanta Llanes, Elia Lago Pereira, Reyes Rodríguez Rodríguez

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-oral-informatizado-da-lingua-galega-corilga>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Nesta anualidade o proxecto non contou con financiamento específico, mais puido beneficiarse dun contrato con cargo ao Programa INVESTIGO, convocado pola Xunta de Galicia no marco do Plan de recuperación, transformación e resiliencia. Isto permitiu facer unha revisión sistemática das transcripcións e dos aliñamentos realizados previamente e que

presentaban problemas de diferente natureza, revisar os sistema de etiquetaxe automática Freeling adaptado ao galego (esta tarefa foi feita coa colaboración de Xavier Gómez Guinovart, investigador da Uvigo e responsable do desenvolvemento desta ferramenta), así como incrementar o corpus de transcripcións aliñadas, especialmente nos corpus de redes sociais (TikTok, especialmente) e de documentais.

Grazas ao traballo do responsable dos servizos informáticos do ILG solucionáronse os problemas de funcionamento do aliñador e do recoñecedor de voz, o que está a permitir incrementar o corpus con textos formais. Ao mesmo tempo, está en fase de elaboración unha nova base de datos relacional e un novo buscador que poida dar satisfacción ás demandas dos usuarios no momento en que se faga público. A publicación deste recurso está prevista para os próximos meses.

CONTRIBUCIÓNDS DERIVADAS

Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira (2022): “Se é usada nalguma parte de Galiza, debería estar no diccionario”: aproximación ás ideoloxías lingüísticas en Galitwitter, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos*. Varsovia: Univ. De Varsovia, 21-24 de setembro de 2022 (comunicación).

Xosé Luís Regueira (2022): “Linguistic ideologies and social networks in Galician: standardization, debates and language usage in a minority language in the 24ontexto f globalización”, en *Congresso Internacional Mundos em Mudança*. Aveiro: Departamento de Línguas e Culturas, Univ. De Aveiro, 20-22 de xullo de 2022 (conferencia invitada de clausura).

Regueira, Xosé Luís (2022): “Language as Object of Research Versus Language as Political Object: Old and New Horizons in the Study of Galician”, en Obdulia Castro / Diego Baena / María A. Rey López / Miriam Sánchez Moreiras (eds), *Gender, Displacement, and Cultural Networks of Galicia*. Cham (CH): Palgrave Macmillan, 27-61. DOI 10.1007/978-3-030-98861-6_2.

D3. CORPUS DE TEXTOS GALEGOS ESCRITOS POR ESTUDANTES NO ÁMBITO ACADÉMICO. FERRAMENTA PARA A ANÁLISE DA COMPETENCIA ESCRITA EN LINGUA GALEGA

IP: María Álvarez de la Granja / Ernesto X. González Seoane

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xosé Antonio Fernández Salgado, María López Sández, Vítor Míguez Rego, Reyes Rodríguez Rodríguez

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal, Maarten Janssen

FINANCIAMIENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación / Proxecto PGC2018-096069-B-I00

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-de-textos-galegos-escritos-por-estudantes-no-ambito-academico-ferramenta>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/cortegal/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Durante o ano 2022 desenvolvérónse as seguintes actividades:

1. Finalización do proceso de anotación dos textos do corpus CORTEGAL con etiquetas identificadoras dos diferentes problemas existentes.
2. Lematización e anotación do 100% dos textos que conforman CORTEGAL.
3. Anotación dos conectores que serven para vincular enunciados no 100% dos textos.
4. Introducción da cabeceira completa no 100% dos textos.
5. Elaboración dun manual de buscas para CORTEGAL e doutros documentos sobre o corpus.
6. Inclusión destes documentos na páxina web do recurso (<https://ilg.usc.gal/cortegal/>).
7. Posta a disposición do público do recurso.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Álvarez de la Granja, María (2022): “CORTEGAL: unha nova ferramenta para coñecer e traballar a competencia discursiva” en *V Xornadas de Lingua e literatura galegas no ensino. Traballando a competencia discursiva na aula. Novos marcos, ferramentas e estratexias*. Santiago de Compostela: Facultade de Filoloxía, Universidade de Santiago de Compostela, 18 e 19 de novembro de 2022.

Álvarez de la Granja, María / Ernesto X. González Seoane (2022): “O *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico* (CORTEGAL): aplicacións didácticas”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo rutas, expandindo caminos. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia): 21-24 de setembro de 2022 (comunicación).

Álvarez de la Granja, María / Xulio Sousa Fernández (2022): “CORTEGAL. *Corpus de textos gallegos escritos por estudiantes en el ámbito académico*”, en *III Workshop INTELE*. Madrid: 13-14 de setembro de 2022 (póster).

Álvarez de la Granja, María (2022): “Las potencialidades didácticas del Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico (CORTEGAL) para el desarrollo de la competencia escrita en lengua gallega”, en *CILC2022: XIII Congreso Internacional de Lingüística de Corpus*. Bérgamo: Università degli Studi di Bergamo, 25-28 de maio de 2022 (comunicación).

López Sánchez, María / Lara Lorenzo Herrera (2022): “El corpus de textos de estudiantes como instrumento de análisis para la innovación: una propuesta de intervención a partir del análisis del corpus CORTEGAL”, en *XXIII Congreso Internacional de la Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura 2022*. Oviedo: Universidad de Oviedo, 23-25 de novembro de 2022 (comunicación).

Míguez Rego, Vítor (2022): “Os corpus lingüísticos do galego e as súas aplicacións didácticas, con especial atención a CORTEGAL”. Conferencia por convite na Faculdade de Ciencias Humanas e Sociais da Universidade do Algarve, 27 de abril de 2022.

Paniagua Pousa, Cándido / Reyes Rodríguez Rodríguez (2022): “Algunhas propostas didácticas ao redor de CORTEGAL”, en *V Xornadas de Lingua e literatura galegas no ensino. Traballando a competencia discursiva na aula. Novos marcos, ferramentas e estratexias*. Santiago de Compostela: Facultade de Filoloxía, Universidade de Santiago de Compostela, 18 e 19 de novembro de 2022 (comunicación).

D4. PARLAMINT

IP: Adina Ioana Vladu, Carmen Magariños Iglesias

EQUIPO INVESTIGADOR: Elisa Fernández Rei

INFORMÁTICA: Daniel Bardanca Outeirño

FINANCIAMENTO: sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <https://github.com/clarin-eric/ParlaMint/tree/main/Data/ParlaMint-ES-GA>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Compilación dunha colección de datos parlamentarios (corpus) do Parlamento galego nun formato harmonizado.
2. Tratamento lingüístico dos datos compilados.
3. Desenvolvemento dos scripts necesarios para a automatización do tratamento dos datos.
4. Indexación dos datos para facilitar a busca e extracción de información, comparable cos corpus doutras linguas.
5. Participación nas reunións plenarias e nos grupos de traballo do proxecto.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Elisa Fernández Rei / Jon Alkorta (2022): “ParlaMint 2.0 en gallego, euskera y catalán: un proyecto de CLARIN-K”, en *III workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022.

E. GRAMÁTICA

E1. GRAMÁTICA DA LINGUA GALEGA (RAG)

IP: Rosario Álvarez

EQUIPO INVESTIGADOR: María Álvarez de la Granja, Francisco A. Cidrás Escáneo, Francisco Dubert García, Elisa Fernández Rei, Xosé Antonio Fernández Salgado, Ernesto X. González Seoane, Xosé Luís Regueira Fernández, Xosé Xove Ferreiro

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Instituto da Lingua Galega / Real Academia Galega

FINANCIAMENTO: Convenio asinado entre a USC e a RAG (2011-2013), prorrogado anualmente sen custos

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/gramatica-da-lingua-galega>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Continúan os traballos do equipo encargado de redactar a gramática institucional da Real Academia Galega, ao abeiro dun convenio de colaboración que se renova anualmente sen contrapartida económica. Avanzan de xeito continuo ánda que con máis lentitude do que estaba previsto.

F. SOCIOLINGÜÍSTICA

F1. A LINGUA DAS NOVAS XERACIÓN: COMPETENCIA, CAMBIO LINGÜÍSTICO, ACTITUDES, MANTEMENTO E TRANSMISIÓN DA LINGUA

Este proxecto subdivídese nas tres liñas que se indican a continuación e cuxos resultados se comentan a seguir:

F1.1. Análise da competencia escrita en lingua galega do estudiantado de 2.º de bacharelato.

F1.2. Contacto lingüístico, cambio e identidade.

F1.3. A lingua das familias: mantemento, transmisión e cambio de lingua ao longo de tres xeracións

F1.1. ANÁLISE DA COMPETENCIA ESCRITA EN LINGUA GALEGA DO ESTUDANTADO DE 2.º DE BACHARELATO

IP: María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Cidrás Escáneo, Ernesto González Seoane, M.ª Sol López Martínez, María López Sández, Carme Silva Domínguez, Xulio Sousa, Vítor Míguez Rego

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/lingua-da-xente-nova-competencia-cambio-linguistico-actitudes-e-muda-de-lingua>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

O equipo responsable da liña 1 desenvolveu durante o ano 2022 as seguintes actividades:

1. Lematización e anotación do 100% dos textos que conforman CORTEGAL.
2. Anotación dos conectores que serven para vincular enunciados no 100% dos textos.
3. Introdución da cabeceira completa no 100% dos textos
4. Elaboración dun manual de buscas para CORTEGAL
5. Introdución da información sobre o corpus na páxina web do recurso (<https://ilg.usc.gal/cortegal/>).
6. Posta a disposición do público do recurso.
7. Presentación do corpus nas *V Xornadas de Lingua e literatura galegas no ensino. Traballando a competencia discursiva na aula. Novos marcos, ferramentas e estratexias* (18 e 19 de novembro de 2022).
8. Establecemento dalgunhas das características máis relevantes da producción escrita e do coñecemento léxico e gramatical do estudiantado de 2º de Bacharelato, reflectidas na seguintes publicacións, presentacións e conferencias:
 - Álvarez de la Granja, María (2022): “Formas híbridas galego-castelán no *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico* (CORTEGAL)”, en XXX

- Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022 (comunicación).*
- López Sández, María / Lara Lorenzo Herrera (2022): “Análisis diferencial de la producción escrita de alumnado disléxico y no disléxico en las pruebas ABAU empleando el corpus CORTEGAL”, en *VI Congreso internacional de lingüística clínica*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 14-16 de marzo de 2022 (comunicación).
 - Silva Domínguez, Carme (2022): “A xente pensa que, pénssase que, pensas que, pensamos que. Procedementos de xeneralización no *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes (CORTEGAL)*”, en *Association of Hispanists of Great Britain and Ireland (AHGBI) - 67th Annual Conference*. Londres: Institute of Modern Languages Research (IMLR), School of Advanced Study, University of London, 11-13 de abril de 2022 (comunicación).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Álvarez de la Granja, María (2022): “Formas híbridas galego-castelán no *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico (CORTEGAL)*”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022 (comunicación).*

López Sández, María / Lara Lorenzo Herrera (2022): “Análisis diferencial de la producción escrita de alumnado disléxico y no disléxico en las pruebas ABAU empleando el corpus CORTEGAL”, en *VI Congreso internacional de lingüística clínica*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 14-16 de marzo de 2022 (comunicación).

Silva Domínguez, Carme (2022): “A xente pensa que, pénssase que, pensas que, pensamos que. Procedementos de xeneralización no *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes (CORTEGAL)*”, en *Association of Hispanists of Great Britain and Ireland (AHGBI) - 67th Annual Conference*. Londres: Institute of Modern Languages Research (IMLR), School of Advanced Study, University of London, 11-13 de abril de 2022 (comunicación).

Traballo académicos

Cameán Santos, Germán (2022): *A organización e construcción de textos académicos en galego por parte do alumnado saínte do ensino secundario*. Traballo de fin de grao. Dirección: Francisco Antonio Cidrás Escáneo.

F1.2. CONTACTO LINGÜÍSTICO, CAMBIO E IDENTIDADE

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Alba Aguete Cajiao, Noemi Basanta Llanes, Elisa Fernández Rei, Reyes Rodríguez Rodríguez

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Elaboración dun protocolo de recollida de interaccións en Twitter. Recollida e depuración dun corpus de interaccións en Twitter, do que resulta un corpus sistemático de 2700 chíos datados en 2021. No segundo semestre continuouse coa recollida de máis de 4000 chíos datados en 2022 e efectuouse a depuración de parte deste corpus. Nestes momentos está a finalizarse con esta depuración, grazas á colaboración dun estudiante en prácticas, que deixará un corpus definitivo de máis de 6000 chíos recollidos sistematicamente.
2. Elaboración do protocolo de recollida de interaccións en TikTok. Recollida dun corpus de vídeos de TikTok, que inclúe varias decenas de vídeos, a transcripción ortográfica aliñada co audio, así como a recollida das interaccións asociadas aos vídeos transcritos, que se eleva a varios milleiros.
3. Elaboración dun protocolo de recollida de interaccións de conversas de whatsapp. Recollida dun corpus inicial de interaccións escritas e notas de voz.
4. Análise e estudio dos corporus, tanto de Twitter como de Tik Tok, que se presentaron e se ten previsto presentar en congresos internacionais e publicacións especializadas.
5. Incorporación dos audios e transcripcións do corpus de Tik Tok ao *Corpus Oral Informatizado da Lingua Galega*.

CONTRIBUCIÓNDS DERIVADAS

Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira: “Se é usada nalguna parte de Galiza, debería estar no diccionario?: aproximación ás ideoloxías lingüísticas en Galitwitter”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos*. Varsovia: Universidade de Varsovia, 21-24 de setembro de 2022.

Regueira, Xosé Luís: “Linguistic ideologies and social networks in Galician: standardization, debates and language usage in a minority language in the context of globalization”. Conferencia convidada de clausura no *Congresso Internacional Mundos em Mudança*. Aveiro: Departamento de Línguas e Culturas, Uniersidade de Aveiro, 20-22 de xullo de 2022.

Regueira, Xosé Luís: “La lengua gallega: paradojas en el proceso de revitalización de una lengua mayoritaria”. Relatorio (con utilización de resultados do proxecto en parte do relatorio) presentado no *I Congreso Internacional de revitalización lingüística “Shimi Muyuta Tarpushpa”*. Pontificia Universidad Católica de Ecuador (Ibarra), 27-29 de abril de 2022 [en remoto].

Traballos académicos

Xoán Goris García (2022): *Cambio de código e acomodación lingüística ante as cámaras de televisión: a gheada e o rotacismo. Unha achega ao cambio lingüístico no galego*. Traballo de fin de mestrado presentado en setembro de 2022 no Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada (cualificación de Matrícula de Honra).

F1.3. A LINGUA DAS FAMILIAS: MANTENIMENTO, TRANSMISIÓN E CAMBIO DE LINGUA AO LONGO DE TRES XERACIÓNIS

IP: Henrique Monteagudo

EQUIPO INVESTIGADOR: Anik Nandi, Reyes Rodríguez Rodríguez, Facundo Reyna-Muniain, Gabino Vázquez Grandío, Xaquín Loredo, Pedro Iglesias Buján

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/lingua-da-xente-nova-competencia-cambio-linguistico-actitudes-e-muda-de-lingua>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Análise dos procesos de transmisión e mantemento da lingua nas familias da comarca de Compostela.
2. Colaboración no informe *Prácticas lingüísticas da infancia. A xestión lingüística nos primeiros contextos de socialización*, elaborado polo Seminario de Sociolingüística da Real Academia Galega, achegando datos da comarca de Santiago.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Traballo académico

Iglesias Buján, Pedro (2022): *Mantemento e transmisión da lingua galega: Unha achega ás familias da área de Compostela*. Traballo de fin de grao presentado na Facultade de Filoloxía da USC en xullo de 2022.

F2. CONTACTO, CAMBIO LINGÜÍSTICO E IDEOLOXÍA EN CONTEXTOS DE MINORIZACIÓN LINGÜÍSTICA

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Xosé Luís Regueira Fernández, Alba Aguete Cajiao, Noemi Basanta Llanes

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación / Proyecto PID2019-110352GB-I00

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.es/gl/proxectos/contacto-cambio-linguistico-e-ideoloxia-en-contextos-de-minorizacion-lingistica>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Completouse a recollida do corpus:
 - a. Galego: 8 grupos de conversa, 21 entrevistas e 51 autogravacións.
 - b. Asturiano: 4 grupos de conversa, 6 entrevistas e 14 autogravacións.
 - c. Español de Galicia: 1 grupo de conversa, 3 entrevistas e 1 autogravación.
2. Experimento piloto de recollida dun grupo de discusión a través dunha aplicación de mensaxería instantánea.
3. Transcripción do corpus.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

1. *Curso de iniciación á transcripción con ELAN*, impartido por Estela Fidalgo Garra (Instituto da Lingua Galega – USC). Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 2 de febreiro de 2022. Duración: 2 h. <https://ilg.usc.gal/gl/novidades/curso-de-iniciacion-transcripcion-con-elan>
2. *Curso de transcripción con ELAN*, impartido por Reyes Rodríguez Rodríguez (Instituto da Lingua Galega – USC). Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 23-24 de febreiro e 2-3 de marzo de 2022. Duración: 6 h.
<https://ilg.usc.gal/gl/novidades/curso-de-transcripcion-con-elan>
3. Realización do panel “Identidades e ideoloxías na sociedade galega actual”, coordinado por Xosé Luís Regueira e presentado no *Congreso Internacional de Estudios Galegos* (Varsovia, 21-24 de setembro de 2022), no que participaron varios membros do equipo con comunicacóns que expuxeron os resultados do proxecto: Ana Iglesias Álvarez, Elisa Fernández Rei, Xosé Luís Regueira e Noemi Basanta Llanes.
4. Publicación do capítulo de libro de Aguete Cajiao, Alba (2022): “Principales cambios sociofonéticos en el vocalismo gallego actual”, en Enrico Torre (ed.), *El Mapa Lingüístico del Noroeste Ibérico: Contacto, Variación y Cambio*. Múnich: Lincom, 59-78.

G. LEXICOGRÁFIA

G1. DICIONARIO HISTÓRICO E ETIMOLÓXICO DA LINGUA GALEGA (I): PREPARACIÓN DE RECURSOS, DESEÑO E TEST INICIAL

IP: Manuel González González / María Dolores Sánchez Palomino

EQUIPO INVESTIGADOR: Fernando Brissos, Carlos Búa, Xosé Henrique Costas, Xosé María Gómez Clemente, Johannes Kabatek, Ramón Mariño, Miguel Solla, Xavier Varela

FINANCIAMIENTO: Proxectos de I+D+i do Ministerio de Ciencia e Innovación

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Realizouse unha recompilación dos corpus textuais históricos que servirán de base documental para a evolución formal e semántica do léxico galego.
2. Realizouse unha recompilación dos diccionarios, estudos e traballos bibliográficos de interese para o estudo do léxico galego.
3. Comezouse a realización da estrutura do artigo lexicográfico, que servirá de base para a elaboración do programa informático sobre o que se redactarán os artigos do *Dicionario histórico e etimológico da lingua galega*.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

González González, Manuel (2022): “O Dicionario histórico e etimológico da lingua galega (DHELG): fontes e planta”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro.

González González, Manuel / M.ª Dolores Sánchez Palomino (2022): “Presentación do proxecto de *Dicionario Histórico-Etimológico da Lingua Galega*”, en *I Xornadas Vasco-*

Galegas de Lexicografía. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12 de setembro de 2022.

González González, Manuel (2022): “La lexicografía gallega entre la necesidad y la modernidad”, conferencia plenaria en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.

H. TECNOLOXÍAS LINGÜÍSTICAS

H1. INTEROPERABILIDADE DE RECURSOS E PRODUCIÓN AUTOMÁTICA DE LINGUAXE NATURAL

IP: María José Domínguez Vázquez

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xavier Gómez Guinovart, Carlos Valcárcel Riveiro, Iván Arias Arias

INFORMÁTICA: Daniel Bardanca Outerriño

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/interoperabilidade-de-recursos-e-producion-automatica-de-linguaxe-natural>

RECURSOS DIXITAIS: <http://ilg.usc.gal/flexionador/>, <http://ilg.usc.gal/xeraword/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Tal e como estaba previsto, continuouse coa análise de interoperabilidade entre recursos. Un dos eixes centrais de traballo foi a análise de diferentes anotadores semánticos multilingües. Ademais, leváronse a cabo tarefas de mantemento das bases de datos e das ferramentas actuais.
2. Os experimentos realizados para o desenvolvemento de plataformas de lexicografía colaborativa tiveron como primeiro resultado o desenvolvemento da versión 1.0. da sub-plataforma de dicionarios en rede que forma parte da web Lingua Viva. Do bo funcionamiento da plataforma de dicionarios dan conta os seguintes dicionarios piloto xa aloxados na páxina:
 - *Dicionario Básico Galego-Inglés-Igbo*, de Deborah Nebechukwu.
 - O diccionario *Mulleres na Lexicografía / Women in Lexicography*, coordinado por María José Domínguez Vázquez.

Co fin de optimizar a plataforma de dicionarios solicitouse unha axuda de fondos de procedencia europea.

3. Continuaron os traballos no *LexVoc (lexicographic vocabulary) to Galician* ao abeiro de Elexis – European lexicographic infrastructure. Introducíronse máis das 480 entradas do galego na plataforma de código abierto *Lexonomy*. A lingua galega está incorporada, por tanto, ao *LexVoc – Vocabulary of Lexicographic Terms*. <https://lexonomy.elex.is/#lexvoc-glg-galician>
4. Iniciouse o proxecto *EMLexDictoL – Dictionary of Lexikography*, un dicionario multilingüe de terminoloxía lexicográfica.
5. Dirixíronse traballos académicos e prácticas:

- Deborah Nebechukwu realizou as prácticas do Mestrado Mundus en Lexicografía deseñando un diccionario multilingüe na sub-plataforma de diccionarios de Lingua Viva.
 - Iván Arias presentou o seu Traballo Fin de Mestrado *Anotação semántica (semi)automática de corpora: a frase nominal em alemão* na Universidade do Minho no curso académico 2021-2022. O traballo foi cotitorizado por María José Domínguez e Álvaro Iriarte.
6. Iván Arias conseguiu un contrato predoutoral cun tema ligado á interoperabilidade de recursos e á anotación automática.
 7. Participouse en congresos internacionais e elaboráronse artigos científicos, algúin actualmente en fase de revisión. Estanse a coordinar dous volumes.
 8. Organizáronse actividades de difusión e formación:
 - *Lexikography on the Road*, 2.ª edición (outubro-novembro de 2022)
 - *Obradoiros de Humanidades Dixitais*, 2.ª edición (1.º cuatrimestre de 2022)

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

- Arias Arias, Iván (2022): *Anotação semántica (semi)automática de corpora: a frase nominal em alemão*. Braga: Universidade do Minho. [TFM]
- Domínguez Vázquez, María José (2022): “Contribución de la semántica combinatoria al desarrollo de herramientas digitales multilingües”, *Círculo de lingüística Aplicada a la Comunicación*, 90/2022, 171-188.
- Domínguez Vázquez, María José (2022): “Estructura argumental del nombre: generación automática”, *Signos*, vol. 55, n.º 110, 732-761.
- Schierholz, Stefan J. / Monika Bielinska / María José Domínguez Vázquez / Rufus H. Gouws / Martina Nied Curcio (2022): “The EMLex Dictionary of Lexicography - EMLexDictoL”, en Annette Klosa-Kückelhaus / Stefan Engelberg / Christine Möhrs / Petra Storjohann (eds.), *Dictionaries and Society. Proceedings of the XX EURALEX International Congress*. Mannheim: IDS-Verlag, 690-699.
- Arias Arias, Iván (2022): “Las combinaciones léxicas restringidas en español: aproximación a su representación lexicográfica”, en *IX Congreso Internacional de Lexicografía Hispánica: Lexicografía del Español. Internacionalización e Intercomunicación*. La Laguna, 25- 27 de maio de 2022 (comunicación).
- Domínguez Vázquez, María José (2022): “Informationssysteme mit dynamischen semantischfundierten Beispielen auf der Grundlage natürlicher Sprachverarbeitung und -generierung” en *Internationales Gästeforum des Leibniz-Institut für Deutsche Sprache*. Mannheim, 15 de xuño de 2022 (conferencia por convite).
- Domínguez Vázquez, María José (2022): “Generación automática del lenguaje y diccionarios de valencias”, en *IX Congreso Internacional de Lexicografía Hispánica: Lexicografía del Español. Internacionalización e Intercomunicación*. La Laguna, 25- 27 de maio de 2022 (comunicación).
- Domínguez Vázquez, María José (2022): “Explorando nuevas rutas para la descripción del léxico: del corpus a la generación automática de datos”, en *International Seminar on Teaching and Research in Lexicography*. Valparaíso- Viña del Mar, 07/04/2022 (conferencia por convite).
- Domínguez Vázquez, María José (2022): “Generación automática de la lengua: aplicaciones lingüísticas y didácticas”, en *Investigación en Lengua: Perspectivas Sincrónicas*. Valencia, 08 de marzo de 2022 (conferencia por convite).

Domínguez Vázquez, María José (2022): “Herramientas electrónicas para el aprendizaje de lenguas extranjeras: del empleo de datos generados automáticamente al aprendizaje digital activo”, en *Romanisches Seminar – Lexicografía Hispánica*. Mainz, 26 de xaneiro de 2022 (conferencia por convite).

H2. FERRAMENTA ON-LINE PARA EXPERIMENTACIÓN PERCEPTIVA (FOLERPA)

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Alba Aguete Cajiao, Marianela Fernández Trinidad, Isabel Fraga Carou, Victoria Marrero Aguiar, Gisela Tomé Lourido, Xulio Sousa

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/folerpa>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/FOLERPA/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Novo deseño da interfaz gráfica da web.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

1. Fernández Rei, Elisa / Alba Aguete Cajiao (2022): “Recursos para la investigación en lingüística perceptiva: FOLERPA”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022 (póster).

H3. PROXECTO NÓS: O GALEGO NA SOCIEDADE E ECONOMÍA DA INTELIXENCIA ARTIFICIAL

IP: Elisa Fernández Rei, Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: María José Domínguez Vázquez, Noelia García Díaz, María Sol López Martínez, Carmen Magariños Iglesias, Xosé Luís Regueira Fernández, Marta Vázquez Abuín, Adrián Vidal Miguéns, Adina Ioana Vladu

FINANCIAMENTO: convenio entre a Xunta de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela *Proxecto Nós: O galego na sociedad e economía da intelixencia artificial 2022-CP080*

RECURSO DIXITAL: <https://nos.gal/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Desenvolvéronse os seguintes recursos:

- **Corpus de voz para ASR: Nos_ParlaSpeech-GL**

Corpus de voz para ASR (texto e voz aliñados), con aliñamento automático, cun total de máis de 1600 horas, creado a partir das sesións plenarias celebradas no Parlamento de Galicia entre os anos 2015 e 2022.

- **Corpus de voz para ASR: Nos_TranscriSpeech-GL**

Corpus de voz para ASR (texto e voz aliñados) de dominio variado, con transcripción e aliñamento manuais e cun total de 53 horas.

- **Corpus de voz para TTS: Nos_Celtia-GL**

Corpus de voz monolingüe monolocutor para TTS cun total de aproximadamente 25 horas. Trátase dun corpus fonética e morfosintacticamente balanceado de 20.000 frases (arredor de 200.000 palabras).

- **Modelo de voz para ASR: Nos_ASR-wav2vec2-large-xlsr-53-galician-with-lm**

Modelo baseado en “wav2vec2-large-xlsr-53” cun modelo de linguaxe integrado dispoñible en Huggingface.

- **Modelo de voz para TTS: Sabela**

Modelo obtido a partir dun corpus de 10.000 frases gravadas por unha locutora de radio profesional.

- **Modelo de voz para TTS: Celtia**

Modelo obtido a partir dun corpus de 20.000 frases gravadas por unha actriz de dobraxe profesional.

Tamén se levou a cabo unha campaña piloto para a doazón de voces a través da plataforma [Mozilla Common Voice](#).

CONTRIBUCIÓNDS DERIVADAS

Bugarín Diz, Alberto / Manuel González González (2022): “Contade con Nós, contamos con vós”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.

de-Dios-Flores, Iria / Carmen Magariños / Adina Ioana Vladu / John E. Ortega / José Ramom Pichel/ Marcos García / Pablo Gamallo / Elisa Fernández Rei / Alberto Bugarín-Diz / Manuel González González / Senén Barro / Xosé Luis Regueira (2022): “The Nós Project: Opening routes for the Galician language in the field of language technologies”, en *Proceedings of the TDLE Workshop @LREC2022*, 52-61, Marsella, 20 de xuño de 2022.

de-Dios-Flores, Iria / José Ramom Pichel Campos/ Carmen Magariños Iglesias / Adina Ioana Vladu (2022): “Estado actual e planificación 2022”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.

Fernández Rei, Elisa / Paulo Gamallo Otero (2022): “Orixes e obxectivos do Proxecto Nós”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.

Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2022): “Abrindo rutas para a lingua galega no campo das tecnoloxías lingüísticas: o Proxecto Nós”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro.

Magariños, Carmen / Iria de-Dios-Flores / Adina Ioana Vladu / José Ramom Pichel / John E. Ortega / Elisa Fernández Rei / Pablo Gamallo / Marcos García / Alberto Bugarín / Manuel González González / Senén Barro / Xosé Luís Regueira Fernández (2022): “Proxecto Nós. O galego na sociedade e economía da intelixencia artificial”, en *III Workshop INTELE*, Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]

Regueira Fernández, Xosé Luís (2022): participación na mesa redonda “A importancia da Tecnoloxía da Linguaxe na sociedade e na economía”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.

Vladu, Adina Ioana / Iria de-Dios-Flores/ Carmen Magariños / Adina Ioana Vladu / John E. Ortega / José Ramom Pichel/ Marcos García / Pablo Gamallo / Elisa Fernández

Rei / Alberto Bugarín-Diz / Manuel González González / Senén Barro / Xosé Luis Regueira (2022). “Proxecto Nós: Artificial Intelligence at the Service of the Galician Language”, en *Proceedings of the Annual Conference of the Spanish Association for Natural Language Processing: Projects and Demonstrations (SEPLN-PD 2022), co-located with the Conference of the Spanish Society for Natural Language Processing (SEPLN 2022)*. A Coruña, 21-23 de setembro de 2022.

I. EDICIÓN E CULTURA IMPRESA

11. PORTAL DA CULTURA IMPRESA EN LINGUA GALEGA NOS SÉCULOS XX E XXI (CILG20-21)

IP: Pablo García Martínez

EQUIPO INVESTIGADOR: Alexandre Alonso Nogueira, Dolores Vilavedra

FINANCIAMENTO: sen financiamento específico

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Durante o ano 2022 o traballo comezou co deseño dos materiais que van a compoñer o portal, e a identificación de materiais de arquivo susceptibles de ser engadidos. A continuación realizouse o contacto con varias empresas para procurar un orzamento para o deseño e implementación da web. Unha vez acordado un orzamento coa empresa “vacamorta”, o seguinte paso foi deseñar a base de datos da web e a expectativa é que esta poida estar activa no 2023.

12. EDI-RED

IP: Dolores Vilavedra

EQUIPO INVESTIGADOR: Alexandre Alonso Nogueira, Pablo García Martínez

FINANCIAMENTO: sen financiamento específico

RECURSO DIXITAL:

https://www.cervantesvirtual.com/portales/editores_editoriales_iberoamericanos/

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Ampliación da rede de colaboradoras.
2. Achega de novas entradas no catálogo.
3. Avances significativos na preparación de recursos videográficos.

13. CENSURA E CULTURA IMPRESA

IP: Alexandre Alonso Nogueira

EQUIPO INVESTIGADOR: Pablo García Martínez, Dolores Vilavedra

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Preparación dun volume de ensaios sobre a literatura galega en América para ser enviado á Biblioteca dei Rassegna Iberística (Venecia).

2. Inventario de materiais galegos do Legado Ricard Salvat que se gardan no Arxiu Nacional de Catalunya (Sant Cugat del Vallès, Barcelona).
3. Traballo sobre as notas etnográficas de Vicente Risco depositadas na súa fundación en Allariz e sobre as de Xosé Ramón Fernández Ojea, depositadas no Arquivo da Deputación de Ourense, coa idea de continuar coa liña de traballos publicados.
4. Catalogación do epistolario inédito de Manuel Murguía que se atopa en institucións do Estado, fóra da Real Academia Galega.
5. Transcripción de documentos inéditos de Silvio Santiago que se gardan no Consello da Cultura Galega e que inclúen un relato inédito en galego, así como unha memoria en castelán dos primeiros días do golpe de estado do 36 na Coruña. A edición está comprometida con Galaxia.
6. Preparación de varios traballos historiográficos sobre as transformacións dos estudos literarios nos últimos anos e a posición dos estudos galegos nos novos paradigmas iberistas.

CONTRIBUCIÓN S DERIVADAS

Alonso Nogueira, Álex (2022): “Proceso a Castelao de López Veiga: teatro, censura e a imaxinación política”, en *Teatro galego e resistencia cultural 1936-1973*. A Coruña: Universidade da Coruña, 29 de abril de 2022.

Alonso Nogueira, Álex (2022): “Puentes, rutas trasatlánticas y raíces: trayectorias del exilio gallego”, en *Observatorio del Instituto Cervantes*. Harvard University, Cambridge, MA, abril de 2022.

Alonso Nogueira, Álex (2022): ‘La voz (de la mujer) del pueblo: oralidad, género y nación en los estudios de literatura popular de *La ilustración gallega y asturiana* (1879-1882)”, en *IX Colloquio. La crítica literaria en el siglo XIX*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 28 de outubro de 2022.

Alonso Nogueira, Álex (2022): “Pensar (en) Galicia: ensayo e identidad”, *Ínsula* 912, 25-27.

Alonso Nogueira, Álex (2022): “Xoán González Millán e o esgotamento da literatura galega”, *Grial* 236, 120-125.

Alonso Nogueira, Álex (ed.) (2022): monográfico “Xoán González Millán, Obra aberta, vinte anos despois”, *Grial* 236.

14. EDICIÓN DA OBRA DE MARTÍN SARMIENTO

IP: Henrique Monteagudo Romero

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez Blanco, Xosé Antón López Silva, Serafín Alonso Pintos, Alberto García Fernández

FINANCIAMENTO: Consello da Cultura Galega

PÁGINA WEB: <http://consellodacultura.gal/area2.php?arq=4023>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Remodelación íntegra do espazo web.
2. Inicio da elaboración dos índices xerais da *Obra de 660 pliegos*.
3. Preparación do volume de estudos sobre esta obra.
4. Coordinación do *Simposio Martín Sarmiento: De historia natural e de todo xénero de erudición*, que tivo lugar no Consello da Cultura Galega o 28 e 29 de novembro.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

López Silva, Xosé A. (2022): “Antigüidades e saberes clásicos na obra de Sarmiento”, en *Simposio Martín Sarmiento: De historia natural e de todo xénero de erudición*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 28-29 de novembro de 2022.

J. PARTICIPACIÓN CIDADÁ

J1. LINGUA VIVA

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: María Álvarez de la Granja, María José Domínguez Vázquez, María Teresa Sanmarco Bande

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal e Sergio Rodríguez Carreira

FINANCIAMENTO: sen financiamento específico.

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

Durante este ano levouse a cabo a creación da web *Lingua viva* e a implementación das principais seccións: artigos de divulgación científica, actividade lúdica para a participación en tests perceptivos, captación de gravacións para as tecnoloxías da fala e aplicación para a creación de diccionarios.

J2. DOA. DIALECTOLOXÍA CIDADÁ

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, María Álvarez de la Granja, Marta Negro Romero, María Teresa Sanmarco Bande

INFORMÁTICA: Jose Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: sen financiamento

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/doa>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Realizáronse dous artigos, ademais dunha presentación nun congreso, sobre os nomes da Coccinella en galego a partir dos datos obtidos nun dos formularios de DOA sobre pequenos insectos. A información recollida no noso proxecto de colaboración ciudadá é comparada coa existente no *Atlas Lingüístico da Península Ibérica*, no *Atlas Lingüístico Galego* e no *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*.
2. Elaborouse un novo formulario para recoller nomes de plantas, que se vén sumar aos existentes sobre animais e pequenos insectos, e que se fará público proximamente.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Álvarez, Rosario (2022): “Xoaniña, voa voa. Os nomes da Coccinella en galego”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria de Araújo Ramos (orgs.), *Estudos Dialetais Brasileiros e Europeus: uma homenagem a João*

- Saramago*. Campo Grande-MS: Editora da Universidade Federal do Mato Grosso do Sul – EDUFMS, 53-81. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>
- Álvarez, Rosario (2022): “Presentación e avaliación dun proxecto colaborativo para a obtención de datos lingüísticos: Doa. Dialectoloxía ciudadá”, *Espais de frontera a la península ibérica. eHumanista/IVITRA*, 22. <https://www.ehumanista.ucsb.edu/sites/default/files/sitefiles/ivitra/volume22/4.1.%20A%CC%81lvarez%20Blanco.pdf>
- Álvarez, Rosario (2022): “Doa a doa, dato a dato”, en *Congrés Espais de Frontera a la Península Ibérica*. Barcelona: Universidade de Barcelona, 8-10 de xuño de 2022.

K. ENSINO DE LINGUAS

K1. ForVid -GAL “O VÍDEO COMO FORMATO DE APRENDIZAXE DENTRO E FÓRA DO CENTRO”

IP: María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Marta Negro Romero, Marta Neira Rodríguez

INFORMÁTICA: Marc Urrutia

FINANCIAMENTO: sen financiamento

RECURSO DIXITAL: <https://sites.google.com/view/forvid/home>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2022

1. Tradución ao galego do formulario empregado para coñecer o uso do vídeo.
2. Revisión e proba do formulario.
3. Elaboración dunha base de datos cos contactos do profesorado que ensina galego como L2.
4. Envío do correo co formulario ao profesorado para a obtención dos datos.
5. Elaboración dun informe previo por parte do profesor Daniel Cassany, responsable do proxecto ForVid, sobre o uso do vídeo no ensino formal de galego como L2 a partir dos datos obtidos das enquisas.

B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓNS

Álvarez, Rosario. Coordinadora do proxecto *Gallaeciae Monumenta Historica*, promovido e sustentado polo Consello da Cultura Galega. <http://gmh.consellodacultura.gal/>.

Forman parte da súa Comisión Científica os seguintes investigadores: José Miguel Andrade Cernadas, Ana Isabel Boullón Agrelo, Paula Bouzas Rosende, Alexandra Cabana Outeiro, Xosé Henrique Monteagudo Romero, Francisco Javier Pérez Rodríguez e María Beatriz Vaquero Díaz.

Boullón Agrelo, Ana Isabel. Colaboradora no proxecto *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom), financiado pola Agence National de la Recherche (ANR) e a Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG). IP: Éva Buchi (directora de investigación do ATILF (CNRS e Nancy-Université) e Wolfgang Schweickard (Universität des Saarlandes - Saarbrücken). Período: desde 2007. <http://www.atilf.fr/derom>

Boullón Agrelo, Ana Isabel. Consultora-parceira para os nomes galegos do *Projeto Novo Dicionário de Nomes em Uso no Brasil*, coordinado pola Dra. Juliana Soledade (UFBA/UnB), integrado pola Universidade Federal da Bahia, Universidade de Brasília, Universidade de São Paulo e INEP (Instituto Nacional de Estudos e Pesquisas Educacionais). Período: desde 2017. <http://dicionariodenomesdobrasil.com.br/>

Carracedo Fraga, Xosé. Coordinador do grupo de investigación Estudios Clásicos e Medievales (USC GI-1908), financiado con axuda a Grupos de Referencia Competitiva da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia (ED431C-2019/18). Período: 2019-2022.

Carracedo Fraga, Xosé. Membro do proxecto *Textos técnicos latinos: medicina y gramática entre la Antigüedad tardía y la alta Edad Media* (PGC2018-093580-B-I00). IP: Manuel E. Vázquez Buján. Período: 2019-2021.

Carracedo Fraga, Xosé. IP do proxecto *CODOLGA. Corpus Documentale Latinum Gallaeciae* do CRPIH.

Domínguez Vázquez, María José. Membro do grupo de investigación HUMBOLDT, financiado con axuda a Grupos de Potencial Crecemento da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia. Período: 2020-2023.

Fernández Rei, Elisa e Xilio Sousa Fernández. Colaboradores na rede de investigación estratégica INTELE: INFraestructura de TEcnologías del LEnguaje, coordinada pola Universidade do País Vasco e financiada polo Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades de España (RED2018-102797-E). Período: 2017-2022.

González González, Manuel. Codirector do proxecto *TERMIGAL (Servizo Galego de Terminología Científico-Técnica)*, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021.

López Martínez, María Sol. Directora e IP do proxecto *Corpus de referencia do galego actual (CORGA)*, financiado a través do Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

Período: 2020-2021.

Mariño Paz, Ramón. Director do proxecto *Bibliografía Informatizada da Lingua Galega (BILEGA)*, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021.

Sanmarco Bande, María Teresa. Membro do proxecto LITIAS. *Lingua italiana in territori ispanofoni: analisi storiografica*. Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca, Progetto PRIN, Bando 2017, Prot. 2017J7H322. IP: Félix San Vicente (Università degli Studi di Bologna). Período: 2019-2022. <http://litias.clirò.unibo.it/wp/wp-content/uploads/2019/11/LITIAS.pdf>

Varela Barreiro, Xavier. Membro do proxecto CODOLGA. *Corpus Documentale Latinum Gallaeciae* do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

ORGANIZACIÓN DE CURSOS, CONFERENCIAS, ENCONTROS LINGÜÍSTICOS E OUTRAS ACTIVIDADES DE DIVULGACIÓN

A. CONFERENCIAS ORGANIZADAS NO ILG

- Clara Lago Caamaño (Instituto da Lingua Galega – USC), “Alimentación e cambio no léxico disponible do galego”, 19/05/2022.
- Xosé Afonso Álvarez Pérez (Universidade de Alcalá de Henares), “Arraianos: documentación da lingua, memorias e cultura da fronteira España-Portugal”, 19/09/2022.
- Craig Willis (European Centre for Minority Issues), “The role of non-speakers in the strategies of Welsh and Scottish Gaelic language television: Reflections for other minority language media broadcasters”, 12/12/2022.

B. CURSOS DE FORMACIÓN

- *Curso de iniciación á transcripción con ELAN*, impartido por Estela Fidalgo Garra (Instituto da Lingua Galega – USC). Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 2 de febreiro de 2022. Duración: 2 h.
<https://ilg.usc.gal/gl/novidades/curso-de-iniciacion-transcripcion-con-elan>
- *Curso de transcripción con ELAN*, impartido por Reyes Rodríguez Rodríguez (Instituto da Lingua Galega – USC). Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 23-24 de febreiro e 2-3 de marzo de 2022. Duración: 6 h.
<https://ilg.usc.gal/gl/novidades/curso-de-transcripcion-con-elan>
- *Curso QGIS para lingüistas*, impartido por Xulio Sousa (Instituto da Lingua Galega – USC). Instituto da Lingua Galega, 20, 21, 27 e 28 de abril de 2022. Duración: 10 h.
<https://ilg.usc.gal/gl/actividades/curso-qgis>
- *Curso de verán da USC Tecnoloxías da Linguaxe: as lingua na sociedade e economías dixitais*, organizado polo Proxecto Nós. Santiago de Compostela: Escola Técnica Superior de Enxeñaría, 12-15 de xullo de 2022. Duración: 28 h.
<https://ilg.usc.gal/gl/actividades/curso-de-veran-tecnoloxias-da-linguaxe-linguas-na-sociedade-e-economia-dixitais>

C. SEMINARIO VIOLENCIA SIMBÓLICA E REPRESIÓN

O Instituto da Lingua Galega organizou o 25 de marzo de 2022 o seminario *Violencia simbólica e represión* sobre o libro *O idioma galego baixo o franquismo*, de Henrique Monteagudo. Contou coa participación de Ramón Villares (Universidade de Santiago de Compostela) e Pere Comellas Casanova (Universidade de Barcelona), así como dos membros do ILG Elisa Fernández Rei, Antón Santamarina e Álex Alonso Nogueira.

Organización: Álex Alonso Nogueira (ILG)

D. SEMINARIOS DE GERARDO SIERRA MARTÍNEZ (UNAM)

O profesor Gerardo Sierra Martínez, da Universidade Nacional Autónoma de México, impartiu tres seminarios, os días 18 e 20 de maio, na Facultade de Filoloxía.

Programa:

- 18 de maio: Corpus y lexicografía (9:30 - 11:30 h e 12:00 - 14:00 h)
- 20 de maio: Lingüística forense (9:30 - 11:30 h)
- 20 de maio: Análisis estilométricos (12:00 - 14:00 h)

Organización: Centro Ramón Piñeiro para a investigación en Humanidades, Instituto da Lingua Galega

E. SEMINARIO SOBRE AS LINGUAS INDÍXENAS DO BRASIL

A profesora visitante no ILG Hellen Picanço Simas, da Universidade Federal do Amazonas, impartiu un seminario sobre as linguas indíxenas do Brasil os días 9 e 10 de novembro de 2022 na Facultade de Filoloxía.

Organización: Henrique Monteagudo (ILG)

F. I XORNADAS VASCO-GALEGAS DE LEXICOGRAFÍA

Do 11 ao 13 de setembro de 2022 tiveron lugar as *I Xornadas Vasco-Galegas de Lexicografía*, en que participaron Adolfo Arejita (Universidade de Deusto), Manuel González (ILG - Universidade de Santiago de Compostela), Amaia Jauregizar, Javier Kalzakorta (Universidade de Deusto), María Dolores Sánchez Palomino (Universidade da Coruña / ILG – Universidade de Santiago de Compostela), Miriam Urkia (Euskaltzaindia) e Laura Uruburu.

Comité organizador: Manuel González González (Centro Ramón Piñeiro para a investigación en Humanidades), Xosé Luís Regueira Fernández (Instituto da Lingua Galega), María Dolores Sánchez Palomino (Universidade da Coruña), Víctor Fernández Freixanes (Presidente da Real Academia Galega), Andrés Urrutia (Presidente de Euskaltzaindia)

Programa: <https://ilg.usc.gal/gl/actividades/i-xornadas-vasco-galegas-de-lexicografia>

G. LINGÜÍSTICAMENTE II: DIÁLOGOS ENTRE A LINGÜÍSTICA, A PSICOLOXÍA E A PSICOLINGÜÍSTICA

O día 28 de setembro de 2022 tivo lugar na sala de conferencias do ILG un encontro entre lingüistas, psicolingüistas e psicólogos, que contou coas conferencias de Ana Rita Sá-Leite Dias (Universidade de Santiago de Compostela) e María Carmen Parafita Couto (Universidade de Vigo e Leiden University Center for Linguistics).

Organización: Grupos Filoloxía e Lingüística Galega do Instituto da Lingua Galega e Procesos cognitivos e conduta da Facultade de Psicoloxía da USC.

H. I XORNADA SOBRE VARIACIÓN E CAMBIO LINGÜÍSTICO

A I Xornada sobre *Variación e Cambio Lingüístico* celebrouse o 14 de novembro no salón de graos da Facultade de Filoloxía da USC, organizada polo grupo de investigación Filoloxía e Lingüística Galega do ILG da USC e polo Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro. A actividade tivo como obxectivo a promoción e difusión da investigación sobre a variación e o cambio lingüístico nas linguas románicas. Preséntaronse traballos de 8 investigadores e investigadoras e as sesións pecháronse con dúas conferencias de María Antónia Mota (FLUL / CLUL, Universidade de Lisboa) e Gonzalo Águila Escobar (Universidad de Granada).

Comité organizador: Elisa Fernández Rei (ILG - Universidade de Santiago de Compostela), Lurdes de Castro Moutinho (CLLC - Universidade de Aveiro), Xilio C. Sousa Fernández (ILG - Universidade de Santiago de Compostela), Marta Negro Romero (ILG - Universidade de Santiago de Compostela)

Programa: pode consultarse en <http://ilg.usc.es/gl/I-xornada-variacion-cambio>

I. V XORNADAS DE LINGUA E LITERATURA GALEGAS NO ENSINO

As V Xornadas de Lingua e Literatura Galegas no Ensino. *Traballando a competencia discursiva na aula. Novos marcos, ferramentas e estratexias* quixeron ofrecer unha oportunidade para a reflexión sobre a importancia de ensinar a escribir textos na aula e para a proposta de actividades, ferramentas, métodos e estratexias que contribúan a unha mellora da competencia discursiva do alumnado.

Neste marco, reflexionouse sobre a competencia discursiva plurilingüe, con especial atención ao novo escenario que se configura coa última reforma educativa; presentáronse diferentes propostas didácticas en volta do ensino do proceso de escritura; deuse a coñecer o corpus CORTEGAL, *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico*, que inclúe mil textos anotados extraídos da pregunta de comentario das probas de lingua e literatura galegas dos exames ABAU; e debateuse sobre os retos e dificultades que

supón o ensino da competencia discursiva, así como sobre os métodos e estratexias que se poden empregar na aula para lograr mellores resultados.

Comité organizador: María López Sández (Universidade de Santiago de Compostela), María Álvarez de la Granja (ILG – Universidade de Santiago de Compostela), Marta Negro Romero (ILG - Universidade de Santiago de Compostela)

Programa: pode consultarse en <https://ilg.usc.gal/gl/v-xornadas-lingua-literatura-galegas-ensino>

J. SIMPOSIO ILG 2022

O Simposio 2022 do ILG foi concibido como unha volta ao labor filolóxico primordial, o da ecdótica e a edición de textos, mais cunha ollada renovada, sustentada nas novas tecnoloxías promovidas polas Humanidades Dixitais, interdisciplinar e colaborativa. Neste sentido, a edición de 2022 comportou unha novidade con respecto aos vinte e un simposios anteriores do ILG, nos cales, a excepción do encontro de 2017 (*Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*), foron sempre aspectos lingüísticos os que se abordaron como eixo temático. Naquela edición, dúas das tres partes do programa estiveron dedicadas á edición, dixital ou non, de textos galegos da Idade Moderna e ao primeiro escritorio-corpus de multiedición na altura (o corpus *Gondomar*). Por tanto, constitúe aquel encontro do ano 2017 o antecedente deste simposio, ao que se lle deu continuidade pondo o foco na edición dixital no período medieval.

Na configuración dos contidos do programa constituíron o núcleo principal as contribucións de especialistas das áreas de Filoloxía Galega e Portuguesa e Historia medieval, que ofreceron un amplio e rico panorama dos proxectos en curso e do potencial presente e futuro na edición dixital de textos galegos e portugueses. Como complemento das anteriores achegas foi necesaria a contextualización do estado actual do labor editorial no marco global das Humanidades Dixitais, polo que nas dúas primeiras sesións do simposio recoñecidos especialistas do ámbito ibérico e internacional achegaron a súa experiencia e logros destacados. O simposio adornouse cunha ollada de recoñecemento e homenaxe ao Dr. Harvey L. Sharrer, Emérito da Universidade de California (Santa Bárbara), cofundador dunha das ferramentas dixitais imprescindíbeis para o estudio e edición do patrimonio textual antigo, a BITAGAP (*Bibliografía de Textos Antigos Galegos e Portugueses*).

Comité organizador:

Dirección: Xavier Varela Barreiro (ILG – Universidade de Santiago de Compostela), Ricardo Pichel (Universidad de Alcalá / ILG – Universidade de Santiago de Compostela)

Secretaría: Miguel García-Fernández (Instituto de Estudios Galegos Padre Sarmiento, CSIC-Xunta de Galicia / ILG – Universidade de Santiago de Compostela)

Programa: pode consultarse en <https://ilg.usc.gal/gl/actividades/simposio-ilg-2022>

K. XORNADA DE PRESENTACIÓN DO PROXECTO NÓS

O 23 de maio de 2022 tivo lugar na Cidade da Cultura a xornada de presentación do *Proxecto Nós: o galego na sociedade e economía da intelixencia artificial*, liderado polo CiTIUS e o ILG. Nesta xornada participaron Alberto Bugarín Diz (investigador do CiTIUS), Iria de Dios Flores (investigadora do CiTIUS), Elisa Fernández Rei (investigadora do ILG), Cristina Gallach Figueres (comisionada especial para la Alianza por la Nueva Economía de la Lengua), Paulo Gamallo Otero (investigador do CiTIUS), Manuel González González (investigador do ILG), Carmen Magariños Iglesias (investigadora do ILG), Manuel Palomar Sanz (expresidente da SEPLN), José Ramom Pichel Campos (investigador do CiTIUS), Xosé Luis Regueira Fernández (director do ILG), Germán Rigau i Claramunt (vicedirector de HiTZ), Marta Villegas Montserrat (directora da Unidade Text Mining no BSC, Proyecte Aina) e Adina Ioana Vladu (investigadora do ILG).

Organización: ILG, CiTIUS, AMTEGA e Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades da Xunta de Galicia

A ACTIVIDADE DO PERSOAL INVESTIGADOR

A. Conferencias, comunicáns e pósters en congresos e encontros científicos

1. Aguete Cajiao, Alba / Elisa Fernández Rei (2022): “O proceso de redución vocálica en galego: a vogal central”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
2. Alonso Nogueira, Álex (2022): “Puentes, rutas trasatlánticas y raíces: trayectorias del exilio gallego”, en *Observatorio del Instituto Cervantes*. Harvard University, Cambridge, MA, abril de 2022.
3. Alonso Nogueira, Álex (2022): “La voz (de la mujer) del pueblo: oralidad, género y nación en los estudios de literatura popular de *La ilustración gallega y asturiana (1879-1882)*”, en *IX Coloquio. La crítica literaria en el siglo XIX*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 28 de outubro de 2022.
4. Alonso Nogueira, Álex (2022): “Proceso a Castelao de López Veiga: teatro, censura e a imaxinación política”, en *Teatro galego e resistencia cultural 1936-1973*. A Coruña: Universidade da Coruña, 29 de abril de 2022.
5. Álvarez, Rosario (2022): “A lingua de Florencio: raíces, tradición, universalidade”, no ciclo *Literatura. Lingua. Historia. Arte. Xornadas Florenciófilas*, organizado por As letras de Florencio. Valdeorras: A Rúa / Petín / O Barco de Valdeorras / Rubiá, 18-20 de novembro de 2022 [19/11, O Barco de Valdeorras].
6. Álvarez, Rosario (2022): “Variación léxica e historia cultural: palabras transatlánticas. Conferencia inaugural”, en *VI Congreso Internacional de Dialectología e Sociolingüística*. Mato Grosso do Sul: UFBA. Campo Grande, 7-10 de novembro de 2022.
7. Álvarez, Rosario (2022): “Día Europeo das Linguas”, en *Día Europeo de las Lenguas. Todas las voces la voz: Poesía en español, catalán, euskera, gallego y alemán*. Frankfurt: Instituto Cervantes, 26 de setembro de 2022.
8. Álvarez, Rosario (2022): “Galicia: lingua, cultura, identidade”. Cátedra Galicia-América (UNSAM) / Centro Galicia. Buenos Aires, 19/07/2022 e Centro Galego de Rosario, 16 de xullo de 2022.
9. Álvarez, Rosario (2022): “Doa a doa, dato a dato”, en *Congrés Espais de Frontera a la Península Ibérica*. Barcelona: Universidade de Barcelona, 8-10 de xuño.
10. Álvarez, Rosario (2022): “Florencio Delgado Gurriarán, poeta de Valdeorras”. *Día das Letras Galegas*. Corgomo, 17 de maio de 2022.
11. Álvarez, Rosario (2022): “Alfonso X e a Galizia”. *I re poeti. Convegno Internazionale*. L’Aquila: Org.: Università degli Studi dell’Aquila / Università degli Studi di Roma «Sapienza», 16-18 de marzo de 2022.
12. Álvarez de la Granja, María (2022): “Galego e castelán en contacto. Consecuencias para o léxico galego e vías para a estandarización”. **Conferenciante convidada**. País Vasco: Universidade do País Vasco, 25 de novembro de 2022.
13. Álvarez de la Granja, María (2022): “CORTEGAL: unha nova ferramenta para coñecer e traballar a competencia discursiva”, en *V Xornadas de Lingua e Literatura Galegas no Ensino. Traballando a competencia discursiva na aula. novos marcos, ferramentas e estratexias*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-19 de novembro de 2022.

14. Álvarez de la Granja, María / Ernesto González Seoane (2022): “O corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico (CORTEGAL): aplicacións didácticas”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo rutas, expandindo camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro de 2022.
15. Álvarez de la Granja, María / Xulio Sousa (2022): “CORTEGAL. Corpus de textos gallegos escritos por estudiantes en el ámbito académico”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]
16. Álvarez de la Granja, María (2022): “Formas híbridas galego-castelán no Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico (CORTEGAL)”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
17. Álvarez de la Granja, María (2022): “Las potencialidades didácticas del Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico (CORTEGAL) para el desarrollo de la competencia escrita en lengua gallega”, en *CILC2022: XIII Congreso Internacional de Lingüística de Corpus*. Bérgamo: Università degli Studi di Bergamo, 25-28 de maio de 2022.
18. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): “Toponomasticon Hispaniæ. Presentación do proxecto”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
19. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): “Toponomasticon Hispaniae: planteamiento, objetivos y recursos bibliográficos (con especial atención a Galicia y Portugal)”, **conferencia inaugural** en *1ST Congress Toponomasticon Hispaniae: Interterritoriality and Interdisciplinarity*. Lleida: Universitat de LLeida, 27- 30 de xuño de 2022.
20. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): **conferencia pronunciada por convite** no Centro de Lingüística da Universidade de Lisboa para presentar o proxecto *Toponomasticon Hispaniae*. Lisboa, 28 de xaneiro de 2022.
21. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): “Toponomasticon Hispaniae. Un proyecto integrador para el estudio de la toponomía hispánica”, **conferencia pronunciada por convite** na *Jornada Homenaje a Henrique Knörr. Omenaldi-jardunaldia*. Organización: Euskaltzaindia e Diputación Foral de Álava. Vitoria-Gasteiz, 7 de novembro de 2022.
22. Bugarín Diz, Alberto / Manuel González González (2022): “Contade con Nós, contamos con vós”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.
23. Carracedo Fraga, Xosé (2022): “Algunas particularidades en la edición de textos gramaticales latinos de la alta Edad Media”, en *VIII Congreso Internacional de Latín Medieval Hispánico*. Valladolid: 12-15 de xullo de 2022.
24. Costa-Carreras, Joan / Carla Amorós-Negre / Henrique Monteagudo Romero / Miren Azkárate (2022): “Estandarología comparada entre lenguas de España: el concepto de estándar en la normativización lingüística académica”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
25. De-Dios-Flores, Iria / José Ramom Pichel Campos/ Carmen Magariños Iglesias / Adina Ioana Vladu (2022): “Estado actual e planificación 2022”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.
26. Domínguez Noya, Eva María / M.ª Sol López Martínez (2022): “A linguaxe non binaria directa (@, a/o, x, *, e) no CORGA: identificación e distribución”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo rutas, expandindo camiños. Novas perspectivas e interseccións nos Estudos Galegos*. Varsovia (Polonia): Facultade de Neofiloloxía de Varsovia, 21-24 de setembro de 2022.

27. Domínguez Noya, Eva María / M.ª Sol López Martínez (2022): “A multiplicidade gráfica existente no CORGA: métodos para o seu recoñecemento automático”, en *Congresso Internacional Mundos en Mudanza*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 20-22 de xullo de 2022.
28. Domínguez Noya, Eva María / M.ª Sol López Martínez (2022): “Da invisibilización ó recoñecemento automático das formas con grafías innovadoras en dous corpus lingüísticos de referencia: CORPES e CORGA”, en *I Congreso internacional de estudos queer na Galiza: corpos, xénero e sexualidade*. A Coruña: Universidade da Coruña e IES Rosalía Mera, 11-13 de marzo de 2022.
29. Domínguez Vázquez, María José / Iván Arias Arias / Lola Mosquera Sánchez (2022): “El Máster Erasmus Mundus en Lexicografía: formación interdisciplinar, multilingüe y pluricultural”, en *IX Congreso Internacional de Lexicografía Hispánica*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 25-27 de maio de 2022.
30. Domínguez Vázquez, María José / Iván Arias Arias (2022): *Seminario Internacional de Enseñanza e Investigación en Lexicografía*. Chile: Pontificia Universidad Católica de Valparaíso, abril de 2022.
31. Dubert García, Francisco (2022): “El gallego, la lengua al final del camino”, en *III Jornadas León, Cuna del Parlamentarismo. Las Llinguas del Caminu, El Caminu de las Llinguas*. León, 9 de setembro de 2022.
32. Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2022): “Se é usada nalguma parte de Galiza, debería estar no diccionario: aproximación ás ideoloxías lingüísticas en Galitwitter”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro de 2022.
33. Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2022): “Abrindo rutas para a lingua galega no campo das tecnoloxías lingüísticas: o Proxecto Nós”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro.
34. Fernández Rei, Elisa / Alba Aguete Cajiao (2022): “Recursos para la investigación en lingüística perceptiva: FOLERPA”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]
35. Fernández Rei, Elisa (2022): “Identidade, contacto lingüístico e mudanza fonolóxica en galego”, **conferencia plenaria de clausura** en *RFP2022 : 19èmes Rencontres du Réseau Français De Phonologie / 19th Meeting of the French Phonology Network*. Porto: Universidade do Porto, 7-9 de xuño de 2022.
36. Fernández Rei, Elisa / Paulo Gamallo Otero (2022): “Orixes e obxectivos do Proxecto Nós”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.
37. Fernández Rei, Francisco (2022): “A importancia do *Atlas Lingüístico Galego* na estandarización do galego”, **conferencia** en *V Congresso Internacional Redefinindo as Margens desde uma Península Pluricultural: “Variação Linguística e Ideología”*. Varsovia: Instituto de Estudos Ibéricos e Iberoamericanos da Universidade de Varsovia, 17-18 de novembro de 2022.
38. Fernández Rei, Francisco (2022): “A supervivencia das revistas do eido cultural”, na *Xornada realidade e perspectivas de futuro dos medios de comunicación en galego en soporte papel*, organizada pola Sección de Lingua, Literatura e Comunicación do Consello da Cultura Galega. Santiago de Compostela, 10 de outubro de 2022.
39. Fernández Rei, Francisco (2022): “Ardora e ardentía na fala mariñeira e no galego literario”, na *Xornada cando arde o mar. saberes compartidos*. Muros, 9 de xullo de 2022. Organizada polo Consello da Cultura Galega, o Instituto de Investigacións Mariñas-CSIC e Culturmar.

40. Fernández Rei, Francisco (2022): Relatorio “Florencio Delgado Gurriarán, inquebrantable compromiso coa lingua galega e coa causa de Galicia”, nas xornadas *O mar en terra*. Terreboredosouto (A Estrada), 14-15 de maio de 2022. Organizadas por Maruxío. Galletas de obrador.
41. García Martínez, Pablo (2022): “A memoria do futuro, defensa contra o desaloxo da historia nun exiliado antifascista: Luís Seoane nos anos cincuenta”, en *Memorias literarias e culturais: perspectivas ibéricas e diálogos transatlánticos*. A Coruña: Universidade da Coruña, 6 de outubro de 2022.
42. García Martínez, Pablo (2022): “Un legado dende a dislocación: o Laboratorio de Formas de Galicia”, en *Legados dende a dislocación: Intervencións no presente e imaxinación do futuro nos exilios da Guerra Civil*. Illa de San Simón (Redondela): 16-17 de xuño de 2022.
43. García Mouton, Pilar / Inés Fernández-Ordóñez / María Pilar Perea / João Saramago / Xulio Sousa (2022): “Sobre la edición interactiva del Atlas Lingüístico de la Península Ibérica (ALPI): problemas, criterios, resultados”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
44. González González, Manuel (2022): “O Dicionario histórico e etimolóxico da lingua galega (DHELG): fontes e planta”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro.
45. González González, Manuel / M.ª Dolores Sánchez Palomino (2022): “Presentación do proxecto de *Dicionario Histórico-Etimológico da Lingua Galega*”, en *I Xornadas Vasco-Galegas de Lexicografía*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12 de setembro de 2022.
46. González González, Manuel (2022): Mesa redonda “As linguas con poucos recursos. Que facer?”, en *Tecnoloxías da Lingua: as linguas na sociedad e economía dixitais*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12-15 de xullo de 2022.
47. González González, Manuel (2022): “La lexicografía gallega entre la necesidad y la modernidad”, **conferencia plenaria** en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
48. Lago Caamaño, Clara (2022): “Globalización alimentaria e cambio no léxico disponible do galego”, en *II Simposio Internacional Aspectos Lingüísticos del Noroeste Ibérico*. Oviedo: Universidad de Oviedo, 17 e 18 de novembro.
49. Lago Caamaño, Clara (2022): “Cambio no léxico disponible do galego: os alimentos do mar”, en *I Xornada sobre Variación e Cambio Lingüístico*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 14 de novembro de 2022.
50. Lago Caamaño, Clara (2022): “A nutrición e a saúde no léxico disponible do galego”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia): 21-24 de setembro de 2022.
51. Lago Caamaño, Clara (2022): “Alimentación y malestar en el léxico disponible del gallego”, en *Language, Culture and Mind International Conference*. Almería: Universidade de Almería, 4-7 de xullo de 2022.
52. Lago Caamaño, Clara (2022): “O léxico disponible da alimentación en galego: a orixe e a producción dos alimentos”, en *IX Encontro da Mocidade Investigadora*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 20 de xuño de 2022.
53. Lago Caamaño, Clara (2022): “El procesamiento de datos en dos muestras comparables de léxico disponible”, en *VII Congreso Internacional de Jóvenes Investigadores. Mundo hispánico: cultura, arte y sociedad*. León: Universidade de León, 4-6 de maio de 2022.
54. Magariños, Carmen / Iria de-Dios-Flores / Adina Ioana Vladu / José Ramom Pichel / John E. Ortega / Elisa Fernández Rei / Pablo Gamallo / Marcos Garcia / Alberto Bugarín / Manuel González González / Senén Barro / Xosé Luís Regueira Fernández (2022): “Proxecto Nós. O

- galego na sociedade e economía da intelixencia artificial”, en *III Workshop INTELE*, Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]
55. Mariño Paz, Ramón / Ricardo Pichel: “*Scriptae* comarcales y *scriptae* de frontera en tres fragmentos jurídicos gallego-leoneses de la Edad Media”, **conferencia por convite** en *Simposio Fuentes para el estudio diacrónico del continuum lingüístico en el noroeste peninsular: temas y problemas*. Salamanca: Universidad de Salamanca, 3-4 de novembro de 2022.
56. Mariño Paz, Ramón (2022): “Retrato humano e intelectual de Fr. Martín Sarmiento”, **conferencia por convite** en Seminario de especialización 250 aniversario de Fr. Martín Sarmiento (1696-1772). Santiago de Compostela: Instituto de Estudios Gallegos Padre Sarmiento, 14 de setembro de 2022.
57. Mariño Paz, Ramón (2022): **participación por convite** na mesa redonda “Sobre la documentación de la época de *origenes*”, en *XII Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española*. León: Universidade de León, 16-20 de maio de 2022.
58. Mariño Paz, Ramón (2022): **conferencia por convite** “Galego-portugués, galego e portugués”. Granada: Facultad de Filosofía y Letras da Universidade de Granada, 4 de abril de 2022.
59. Monteagudo, Henrique (2022): “A asimilación lingüística da colectividade galega en Arxentina”, en *XIII Congreso da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo Rutas, Expandindo Caminos. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia): 21-24 de setembro.
60. Monteagudo, Henrique (2022): “Las disputas sobre la autoridad lingüística del idioma gallego entre 1970 y 1983”, panel “La institucionalidad de la lengua”, en *Quinto Congreso Latinoamericano de Glotopolítica*. Montevideo (Uruguay): Facultad de Humanidades y Ciencias de la Educación, Universidad de la República, 25-27 de xullo de 2022.
61. Monteagudo, Henrique (2022): “Medieval Galicia II: Periphery or Center?”, en *57th International Congress of Medieval Studies*. Kalamazoo: The Medieval Institute - Western Michigan University, 9-14 de maio de 2022.
62. Monteagudo, Henrique (2022): “Panel's Introduction: European standard language culture. Comparative standardology in the 21th century theoretical and methodological challenges”, en *11th International Conference on Language Variation in Europe, IClave | 11*. Viena, 11-14 de abril de 2022.
63. Monteagudo, Henrique (2022): “Actitudes da mocidade galegofalante ante o estándar: o castrapo e a súa mutante significación sociolingüística”, no *Simpósio Internacional Regional- und Minderheitensprachen: Reflexionen, Methoden und Strategien zu ihrer Erhaltung und Revitalisierung / Lenguas regionales y minoritarias: Reflexiones, métodos y estrategias para su mantenimiento y revitalización*. Europa-Universität Flensburg, 12-14, maio, 2022.
64. Negro Romero, Marta / Xulio Sousa (2022): “Patrimonio léxico da Gallaecia. Una aplicación para el estudio del léxico dialectal”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]
65. Oliveira, Pedro Guedes de / João Veloso / Elisa Fernández Rei (2022): “Uma primeira abordagem sobre a fonología entoacional do mirandês: as declarativas e interrogativas neutras”, en *Congresso Internacional Mundos em Mudança*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 20-22 de xullo de 2022.
66. Oliveira, Pedro Guedes de / João Veloso / Elisa Fernández Rei (2022): “A first approach on the phonology of Mirandese language: the neutral declaratives and interrogatives”, en *RFP2022 : 19èmes Rencontres du Réseau Français de Phonologie / 19th Meeting of the French Phonology Network*. Porto: Universidade do Porto, 7-9 de xuño de 2022.
67. Paniagua Pousa, Cándido / Reyes Rodríguez Rodríguez (2022): “Algunhas propostas didácticas ao redor de CORTEGAL”, en *V Xornadas de Lingua e Literatura Galegas no Ensino. Traballando a competencia discursiva na aula. Novos marcos, ferramentas e estratexias*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-19 de novembro de 2022.

68. Pichel, Ricardo / Xavier Varela Barreiro (2022): “O Escritorio Galego-Portugués Antigo (EGPA) e a edición dixital da prosa galega medieval: fontes documentais e textos literarios”, en *Simposio ILG 2022*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, do 28 de novembro ao 2 de decembro de 2022.
69. Pichel, Ricardo / Xavier Varela Barreiro (2022): “Corpus y edición digital de textos antiguos gallego-portugueses. CGPA y EGPA: tradición y avances”, en *VI Congreso Internacional de Corpus Diacrónicos en Lenguas Iberorrománicas*. Venecia (Italia): Università Ca' Foscari, 5-7 de outubro de 2022.
70. Regueira Fernández, Xosé Luís (2022): “Ideoloxías lingüísticas e redes sociais en galego: estandarización, debates e usos lingüísticos nunha lingua minorizada no contexto da globalización”, en *Congresso Internacional Mundos em Mudança*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 20-22 de xullo de 2022.
71. Regueira Fernández, Xosé Luís (2022): participación na mesa redonda “A importancia da Tecnoloxía da Linguaxe na sociedade e na economía”, en *Xornada de Presentación do Proxecto Nós*. Santiago de Compostela: Cidade da Cultura, 23 de maio de 2022.
72. Regueira Fernández, Xosé Luís (2022): “La lengua gallega: paradojas en el proceso de revitalización de una lengua mayoritaria”, en *I Congreso Internacional de Revitalización Lingüística “Shimi Muyuta Tarpushpa”*. Pontificia Universidad Católica de Ecuador (Ibarra), 27-29 de abril de 2022. [en remoto]
73. Santiso Arias, Andrea / Ana Isabel Boullón Agrelo / Xulio Sousa (2022): “Cartografía dos apellidos de Galicia”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]
74. Schierholz, Stefan J. / Monika Bielinska / María José Domínguez Vázquez / Rufus Gouws / Martina Nied Curcio (2022): “The EMLex Dictionary of Lexicography (EMLexDictoL)”, en *XX Euralex International Congress*. Mannheim (Alemaña), 12-16 de xullo de 2022.
75. Sousa Xulio (2022): “Os números na lingua”, **conferenciante convidado** en *Xornada Matemáticas e Lingua..* Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 30 de novembro de 2022.
76. Sousa, Xulio (2022): “La fragmentación lingüística en el norte peninsular: isoglossen, límites y continuidad”, **conferenciante convidado** en *II Simposio Internacional Aspectos Lingüísticos del Noroeste Ibérico*. Oviedo: Universidad de Oviedo, 17 e 18 de novembro.
77. Sousa, Xulio (2022): “Tempo e espazo: o uso dos atlas lingüísticos na investigación diacrónica do galego”, en *VI Congreso Internacional de Corpus Diacrónicos en Lenguas Iberorrománicas*. Venecia (Italia): Università Ca' Foscari, 5-7 de outubro de 2022.
78. Sousa, Xulio / Nereida Prada Piñeiro (2022): “PDMapping: una aplicación web para el procesado de datos perceptivos”, en *III Workshop INTELE*. Madrid, 13-14 de setembro de 2022. [Póster]
79. Sousa, Xulio (2022): “As variedades dialectais do galego á luz dos datos do Atlas Lingüístico de la Península Ibérica”, en *XXX Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*. La Laguna: Universidad de La Laguna, 4-9 de xullo de 2022.
80. Vilavedra, Dolores (2022): “A narrativa galega e as novas diásporas: claves de lectura e desafíos pendentes”, en *Xornada Narrativas da Nova Diáspora Galega*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 10 de novembro de 2022.
81. Vilavedra, Dolores (2022): “Achegas para unha análise da emigración na narrativa galega, de onte a hoxe”, en *XIII Congreso Da Asociación Internacional de Estudios Galegos. Abrindo rutas, expandindo camiños. Novas perspectivas e interseccións nos estudos galegos*. Varsovia (Polonia), 21-24 de setembro.
82. Vilavedra, Dolores (2022): “Una Galicia otra: posibilidades disidentes en la Galicia post-Prestige”, en *Simposio Novela post-crisis en la España plurilingüe*. Lund (Suecia): Universidade de Lund, 3-4 de xuño de 2022.

83. Vladu, Adina Ioana (2022): “Traducir poesía en tres lenguas”, na mesa redonda “Filosofía, literatura e traducción”. Santiago de Compostela: Mestrado Universitario en Filosofía: Coñecemento e Cidadanía, Facultade de Filosofía, Universidade de Santiago de Compostela, 24 de outubro de 2022.
84. Vladu, Adina Ioana / Iria de-Dios-Flores / Carmen Magariños / John E. Ortega / José Ramom Pichel / Marcos García / Pablo Gamallo / Elisa Fernández Rei / Alberto Bugarín / Manuel González González / Senén Barro / Xosé Luis Regueira (2022): “Proxecto Nós: Artificial Intelligence at the Service of the Galician Language”, en *XXXVIII Congreso de la Sociedad Española para el Procesamiento del Lenguaje Natural*. A Coruña: Universidade da Coruña, 20-23 de setembro de 2022.

B. Cursos e seminarios

1. Dubert-García, Francisco (2022): “Lingua Galega: Historia, variedades e gramática”, materia no Programa Universitario de Maiores, IV Ciclo, da USC, 2 créditos, curso 2021-2022.
2. De Dios-Flores, Iria / Adina Ioana Vladu (2022): taller “Recursos lingüísticos e anotación”, dentro do curso de verán da USC *Tecnoloxías da Linguaxe: as linguas na sociedade e economía dixitais*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12-15 de xullo. Data de impartición: 12 de xullo. Duración: 2 horas.
3. Domínguez Noya, Eva María (2022): “O sistema XIADA”. Seminario sobre o etiquetador-lematizador do galego Xiada, dirixido a alumnado da materia *Tecnoloxías aplicadas ao estudo da lingua galega* do curso 2022-2023. Data de impartición: 1 e 15 decembro de 2022. Duración: 2 horas.
4. Magariños, Carmen / Marta Vázquez Abuín (2022): taller *Tecnoloxías da fala*, dentro do curso de verán da USC *Tecnoloxías da Linguaxe: as linguas na sociedade e economía dixitais*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12-15 de xullo. Data de impartición: 14 de xullo. Duración: 2,5 horas.
5. Magariños, Carmen: docente do seminario *Falando coas máquinas. As tecnoloxías da fala na sociedade dixital*, organizado pola Facultade de Filoloxía e o Máster Interuniversitario en Lingüística Aplicada no marco do SEFORIN (Seminario de Formación e Innovación para estudiantes de Mestrados da Facultade de Filoloxía). Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 29 de marzo e 5 de abril de 2022.
6. Mariño Paz, Ramón (2022): “Fonética histórica del gallego y del portugués”, en *Fonética histórica comparada de las lenguas iberorrománicas* (Cursos Extraordinarios de la Universidad de Zaragoza). Jaca (Huesca), 14-15 de xullo de 2022.
7. Rodríguez Rodríguez, Reyes (2022): docente da actividade formativa *Mellora do galego na práctica docente* no Programa de Formación Permanente do Profesorado da Universidade de Vigo. Ourense: Facultade de Educación e Traballo Social, do 28 de novembro ao 20 de decembro de 2022. Duración: 10 h.
8. Rodríguez Rodríguez, Reyes (2022): docente do *Curso de Transcripción con ELAN*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 23-24 de febreiro e 2-3 de marzo. Duración: 6 h.
9. Sousa, Xulio (2022): docente do curso *QGIS para lingüistas*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 20, 21, 27 e 28 de abril de 2022. Duración: 10 h.
10. Sousa, Xulio (2022): docente nos *Obradoiros TFG/TFM*, organizados na Facultade de Filoloxía da USC coa charla “Iso xa o lin eu en algures: uso de fontes de documentación e plaxio”. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12 de decembro de 2022.

C. Comités científicos e de redacción de revistas e coleccións

- Álvarez, Rosario. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Álvarez, Rosario. Membro do comité científico da revista *Cadernos de Lingua* (Real Academia Galega).
- Álvarez, Rosario. Membro do comité de honor da revista *Verba*.
- Álvarez, Rosario. Membro do conselho editorial da revista *Signum: Estudos da Linguagem*, da UEL (Londrina-Brasil). ISSN 2237-4846, en liña. Programa de Pós-graduação em Estudos da Linguagem da Universidade Estadual de Londrina.
- Álvarez, Rosario. Membro do conselho editorial da revista *Sociodialeto*, da UEMS (Campo Grande-Brasil). ISSN: 2178-1486. Grupo de Pesquisa e Estudos Sociolinguísticos e Dialetológicos - UEMS (GPESD-UEMS)
- Álvarez, Rosario. Membro do consello asesor e científico de *Annuarium Sancti Iacobi*.
- Álvarez, Rosario. Membro do conselho editorial da revista *LaborHistórico* (UFRJ).
- Álvarez, Rosario. Membro do conselho editorial da revista *Guavira Letras* (UFMS).
- Álvarez, Rosario. Membro do comité científico da colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité científico e asesor da revista *Estudios interlingüísticos*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité editorial da revista *Phrasis*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité de redacción e do comité científico de *Cadernos de fraseoloxía galega* (Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades).
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité científico da revista *Cadernos de PLE. Estudos Variacionistas e Aplicados em Língua Não Materna* (Universidae de Aveiro).
- Álvarez de la Granja, María. Directora da colección *Limiar*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité científico da revista *Cumieira das Letras* (Universidade de Vigo).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Correspondente internacional da *Rivista Italiana di Onomastica* (Società Editrice Romana, Roma).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello editorial da revista *LaborHistórico* (UFRJ).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello asesor internacional de *Onomàstica. Anuari de la Societat d'Onomàstica* (Barcelona).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello de redacción da revista *Cadernos de lingua* (Real Academia Galega).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello de redacción da revista *Vicerexa* (Asociación de Traductores Galegos e Universidade de Vigo).
- Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).

- Cidrás Escáneo, Francisco. Membro do comité asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do comité científico e do gremio avaliador da revista *Linguistisches Treffen in Wrocław* (Polonia).
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do comité científico da revista *Studia Linguistica Acta Universitatis Wratislaviensis* (Polonia).
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do comité de redacción da revista *Babel-AFLAL* (España).
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do consello asesor e gremio avaliador da revista *Deutsche Sprache* (Alemaña).
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do consello editorial da colección *Spanische Akzente* da editorial Peter Lang.
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do consello científico internacional do Leibniz Institut für Deutsche Sprache de Mannheim (Alemaña).
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do consello científico internacional Interdisziplinäres Zentrum für Lexikographie, Valenz, Kollokationsforschung. Universität Nürnberg-Erlangen (Alemaña).
- Dubert García, Francisco. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Dubert García, Francisco. Membro do comité editorial da colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.
- Dubert García, Francisco. Codirector de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- Fernández Rei, Elisa. Secretaria da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC)
- Fernández Rei, Elisa. Membro do comité científico da revista semestral *L'Idomeneo* dell'Università del Salento (2038-0313, <http://siba-ese.unisalento.it/index.php/idomeneo/index>).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité científico da revista *Estudis Romànics* para o período 1921-1926.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité de honra da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité científico da revista *Cadernos de lingua* (Real Academia Galega).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG-USC).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do grupo estable de asesores do consello de redacción da revista *Luenga e Fablas* (Consello d'a Fable Aragonesa).
- Fernández Rei, Francisco. Cosecretario do consello de redacción da revista *A Trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico*, desde a súa aparición á actualidade. Do n.º 1 (marzo 1990) ao 104 (decembro 2015) era trimestral, editada pola Fundación Sotelo Blanco, Santiago de Compostela; desde o n.º 105 (agosto 2017) é cuadrienal, editada Atlántica de Información e Comunicación de Galicia, Santiago de Compostela.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do consello de redacción de *Nova Ardentía* (Culturmar-Federación Galega pola Cultura Maríma e Fluvial).
- González González, Manuel. Director da revista *Cadernos de Lingua* (Real Academia Galega)

- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Estudios de fonética experimental*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Lingue e idiomi d'Italia*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Fonetica și dialectologia*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG-USC).
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Euskera*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Estudis romanics*.
- González González, Manuel. Membro do comité de redacción do *Atlas linguistique roman*.
- González González, Manuel. Representante do comité románico no comité de redacción do *Atlas Linguarum Europae*.
- González Seoane, Ernesto. Membro do consello de redacción de *Cadernos de Lingua* (Real Academia Galega)
- González Seoane, Ernesto. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Mariño Paz, Ramón. Membro do conselho editorial do periódico semestral en liña *LaborHistórico* (UFRJ) (<https://revistas.ufrj.br/index.php/lh>).
- Mariño Paz, Ramón. Membro do consello asesor dos *Cadernos Ramón Piñeiro (Cadernos galegos de pensamento e cultura)* (Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades – Xunta de Galicia).
- Mariño Paz, Ramón. Membro do grupo de revisores da revista *Lletres Asturianes* (Academia de la Llingua Asturiana).
- Monteagudo, Henrique. Codirector de *Grial. Revista de Cultura Galega*.
- Monteagudo, Henrique. Membro do comité científico de *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Monteagudo, Henrique. Membro do comité de redacción do *Boletín da Real Academia Galega*.
- Monteagudo, Henrique. Membro do comité editorial de *Treballs de Sociolingüística Catalana* (Societat Catalana de Sociolingüística).
- Monteagudo, Henrique. Membro do consello editorial da *Editorial Parábola* (São Paulo).
- Monteagudo, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Gragoatá. Revista dos programas de pós-graduação do Instituto de Letras- Universidade Federal Fluminense*. (Niterói / Rio de Janeiro).
- Monteagudo, Henrique. Membro do consello editorial da revista *LaborHistórico* (UFRJ).
- Regueira, Xosé Luís. Membro do comité asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- Regueira, Xosé Luís. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Regueira, Xosé Luís. Membro do comité científico da *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* (RILI).
- Regueira, Xosé Luís. Secretario da revista *Cadernos de Lingua* (Real Academia Galega).
- Sousa, Xulio. Director da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG – USC).
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité asesor de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité científico da revista *Labor Histórico* (UFRJ).
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité de redacción da *Revista Galega de Filoloxía*.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité editorial da colección *Limiar* (ILG-USC).

Vilavedra, Dolores. Membro do consello de redacción da revista *Grial*.

D. Publicacións e recursos dixitais

D1. Publicacións do ILG

Número 14 da revista *Estudos de Lingüística Galega*

<https://revistas.usc.gal/index.php/elg/issue/view/511>

Estudos de Lingüística Galega é una revista electrónica do Instituto da Lingua Galega, de publicación continua e acceso libre. Conta co selo de calidade da FECYT e aparece indexada en Scopus, ERIH PLUS, ESCI, CSA Linguistics and Language Behavior Abstracts, Linguistic Bibliography, MLA (Modern Language Association), REDALYC, DOAJ, Open Access Digital Library, ISOC, ULRICH, DIALNET, CiteFactor, Cabell's Directory, REDIB etc. A ANEP (Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva), CARHUS+ 2018 e CIRC (Clasificación integrada de revistas científicas) categorízana como revista A, o Qualis Periodicos do sistema CAPES como A2 e en MIAR ten un ICDS de 9,6 (2020).

A revista incorpora dúas seccións, Pescuda e Anada. En Pescuda publícanse artigos de investigación orixinais sobre lingüística e filoloxía nas súas distintas ramas, ocupando un lugar relevante os estudos enfocados sobre o galego ou de interese para o galego (traballos do campo da romanística, da lingüística xeral, traballos de corte teórico ou metodolóxico etc), así como os referidos ao portugués nas súas distintas variedades. En Anada publícanse recensións críticas orixinais de traballos lingüísticos sobre o galego ou de interese para esta lingua.

Pescuda

- Ana María Iglesias Álvarez, “Fálalle castelán que é o idioma da cidade: a importancia dos contextos no éxito ou fracaso da transmisión familiar do galego”.
- Isabel Almeida Santos, “Competência fonológica em português língua não materna: os róticos”.
- Mercedes González Vázquez, “Unhas notas sobre o sistema evidencial galego”.
- Maria Santos, “Variação no uso do verbo auxiliar estar com valor progressivo – Uma curiosidade sintática na primeira novela contemporânea portuguesa”.
- Víctor Lara Bermejo, “The system of pronouns of address in Madeira”.
- Eva María Domínguez Noya / Vítor Míguez, “Unha mellora do CORGA extrapolable a outros corpus e linguas: a etiquetaxe da nomenclatura científica binomial”.

Anada. Recensións

- Pedro García Louzao, recensión a Xurxo Mariño: *Unha mente que voa: unha mirada á evolución da lingüaxe*. Vigo: Xerais. 2020, 124 pp.

D2. Recursos dixitais

Nesta epígrafe figuran os recursos que foron creados ou actualizados ao longo do 2022. Para ver a relación completa de recursos, pódese consultar a seguinte ligazón: <http://ilg.usc.gal/gl/recursos>.

1. Álvarez, Rosario (coord.): *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <http://ilg.usc.gal/Tesouro/>. Novo buscador.
2. Álvarez de la Granja, María / González Seoane, Ernesto (dirs.): *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <http://ilg.usc.gal/cortegal/>
3. Boullón Agrelo, Ana Isabel (coord.): *Toponomasticon Hispaniae*. <https://toponhisp.org/>
4. Carracedo Fraga, Xosé (dir.): *CODOLGA. Corpus Documentale Latinum Gallaeciae* (ISSN 1887-5602), vol. 18 (2022). Santiago de Compostela: CRPIH. <https://corpus.cirp.gal/codolga>
5. López Martínez, María Sol (dir.) (2022): *Corpus de referencia do galego actual*, versión 4.0. Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. <http://corpus.cirp.gal/corga/>
6. Monteagudo, Henrique (dir.): *Proxecto Sarmiento*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. <http://consellodacultura.gal/area2.php?arq=4023#>
7. Sousa, Xulio (dir.): *Os materiais galegos do Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <https://ilg.usc.gal/alpi-galicia/>

D3. Publicacións de persoal do ILG

CAPÍTULOS DE LIBRO

1. Álvarez, Rosario (2022): “*Xoaniña, voa voa. Os nomes da COCCINELLA en galego*”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria Araújo Ramos (eds.), *Estudos dialeitais brasileiros e europeus: uma homenagem a João Saramago*, vol. 2. Campo Grande (Brasil): EDUFMS, 53-81. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>
2. Álvarez, Rosario (2022): “*Galegos no portal. A imaxe do galego nos vilancicos ibéricos do século XVIII*”, en Isidro Dubert / Hortensio Sobrado: *Os traballos da vida. Estudos sobre o mundo rural. Séculos XVI-XIX*. Santiago de Compostela: USC, 219-241. <https://dx.doi.org/10.15304/op.2023.1675>
3. Carracedo Fraga, Xosé (2022): “*Las citas bíblicas en la colección documental de los tumbos del monasterio de Santa María de Sobrado*”, en F. J. Ledo (ed.), *Postemum Munus. Studia in Honorem Celso Rodríguez Fernández*. Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo, 123-144.
4. de-Dios-Flores, Iria / Carmen Magariños / Adina Ioana Vladu / John E. Ortega / José Ramom Pichel/ Marcos García / Pablo Gamallo / Elisa Fernández Rei / Alberto Bugarín-Diz / Manuel González González / Senén Barro / Xosé Luis Regueira (2022): “*The Nós Project: Opening routes for the Galician language in the field of language technologies*”, en *Proceedings of the TDLE Workshop @LREC2022*, 52-61, Marsella, 20 de xuño de 2022. <http://www.lrec-conf.org/proceedings/lrec2022/workshops/TDLE/pdf/2022.tdle-1.6.pdf>

5. Domínguez Noya, Eva María / María Paula Santalla Río (2022): “*Excepto, incluso: estructuras no predicativas delimitadas en CSA y otros corpus del español sintácticamente anotados*”, en Raúl Fernández Jódar / Joanna Nowak-Michalska / Xavier Pascual-López / Małgorzata Spychara-Wawrzyniak / Agata Wolarska-Sobocińska (eds.), *La lingüística hispánica como puente entre culturas*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 27-43. https://press.amu.edu.pl/pub/media/productattach/n/o/nowak-michalska_la_lingistica_hispanica_2022.pdf
6. Fernández Rei, Francisco (2021): “Arear o peixe antes de cociñalo: textos da cultura mariñeira de Fefiñáns (ría da Arousa)”, en María Pilar Benítez Marco / Iris Orosia Campos Bandrés / Paz Ríos Nasarre (coord): *Arredor d'a parola: conoxer, amar, esfender l'aragonés. Treballos en omenaxe a Francho Nagore y Jesús Vázquez / En torno a la palabra: conocer, amar, defender el aragonés. Trabajos en homenaje a Francho Nagore y Jesús Vázquez*. Huesca: Instituto de Estudios Altoaragoneses (Diputación Provincial de Huesca); Dirección General de Política Lingüística (Gobierno de Aragón), 117-131. [publicado en xuño do 2022]
7. Fernández Rei, Francisco (2022): “Epílogo. O abade xeneroso, combativo e incontinente”, en Luís Rei: *Basiliana. Materiais para unha biografía de Basilio Álvarez que ficou inconclusa*. Edición e notas de Emilio Xosé Ínsua. Lobisome Producións, 319-325.
8. González González, Manuel (2022): “Os nomes da vacaloura en galego”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria Araújo Ramos (eds.), *Estudos dialetais brasileiros e europeus: uma homenagem a João Saramago*, vol. 2. Campo Grande (Brasil): Editora UFMS, 149-168. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>
9. González González, Manuel (2022): “Algunas reflexiones sobre el *Atlas Lingüístico Galego* más de cuarenta años después”, en Isabel Molina Martos / Pilar García Mouton (eds.), *Geolingüística en la Península Ibérica*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 93-111.
10. Mariño Paz, Ramón (2022): “O portugués e o galego no discurso lingüístico de Bernardo de Aldrete (1560-1641)”, en Ricardo Pichel (ed.), “*Tenh'eu que mi fez el i mui gram bem*”. *Escritos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer*. Madrid: Sílex, 327-356.
11. Mariño Paz, Ramón / Damián Suárez (2022): “Antonio Benito Fandiño e o *Entremesíño pr'os rapaces* (1813)”, en Xosé Manuel Sánchez Rei (ed.), *Estudos sobre gramática e sociolingüística galego-portuguesas*. Monografía 13 da *Revista Galega de Filoloxía*. A Coruña: Universidade da Coruña, 191-204.
12. Pichel, Ricardo / Miguel García-Fernández / Xavier Varela Barreiro (coords.) (2022): “Novos textos para o estudo da literatura medieval galego-portuguesa”, en Ricardo Pichel (ed.), “*Tenh'eu que mi fez el i mui gran ben*”. *Escritos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer*. Madrid: Sílex, 641-746.
13. Regueira, Xosé Luís (2022): “Language as Object of Research Versus Language as Political Object: Old and New Horizons in the Study of Galician”, en Obdulia Castro, Diego Baena, María A. Rey López, Miriam Sánchez Moreiras (eds), *Gender, Displacement, and Cultural Networks of Galicia*. Cham (CH): Palgrave Macmillan, 27-61.
14. Sousa, Xulio (2022): “Palabras e comidas no *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*: a parva e o almorzo”, en Vanderci de Andrade Aguilera / Fabiane Cristina Altino / Conceição de Maria Araújo Ramos (eds.), *Estudos dialetais brasileiros e europeus: uma*

- homenagem a João Saramago*, vol. 2. Campo Grande: Editora UFMS, 271-290. <https://repositorio.ufms.br/handle/123456789/5633>
15. Sousa, Xulio (2022): “El *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica* y el gallego del siglo XX”, en Isabel Molina Martos / Pilar García Mouton (eds.), *Geolingüística en la Península Ibérica*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 55-70.
 16. Vilavedra, Dolores (2022): “A II Guerra Mundial e a renovación da narrativa galega da memoria histórica: do que ao como”, en Luís Domínguez Castro (ed.), *Entre o Terceiro Reich e os aliados. Galicia e a Segunda Guerra Mundial*. Santiago: Consello da Cultura Galega, 235-253. http://consellodacultura.gal/mediateca/extras/CCG_2022_Entre-o-Terceiro-Reich-e-os-aliados.pdf
 17. Vilavedra, Dolores (2022): “¿Post-nacional o transatlántica? La funcionalidad de algunas viejas (y nuevas) etiquetas en los estudios de la literatura”, en Christian Claesson (coord.), *España comparada. Literatura, lengua y política en la cultura contemporánea*. Granada: Comares, 123-140.
 18. Vilavedra, Dolores (2022): “Historia dun futuro”, estudio introdutorio á *Antoloxía do teatro galego contemporáneo / Antología de teatro gallego contemporáneo* (vols. I e II), 7-31. Coimbra: Cena Lusófona.
 19. Vladu, Adina Ioana / Claudio Rodríguez Fer (2022): “Florencio Delgado Gurriarán, tradutor ao galego da poeta romanesa Elena Văcărescu”, en Luís Alonso Girgado, Luís Cochón & Armando Requeixo (coords.), *Cadernos Ramón Piñeiro (XLV). Estudos arredor de Florencio Delgado Gurriarán*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 247-254.

LIBROS

1. Biscainho-Fernandes, Carlos-Caetano / Carlos Lorenzo Pérez / Francisco Oti Ríos / Dolores Vilavedra (eds.) (2022): *Deseñando horizontes. Situación actual, orixe e planificación do futuro do teatro galego*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega / Academia Galega de Teatro. [10.17075/dhsaopftg.2022](https://doi.org/10.17075/dhsaopftg.2022)
2. Boullón Agrelo, Ana Isabel / Luz Méndez Fernández (eds.) (2022): *Estudos de Onomástica Galega VII. A onomástica literaria*. A Coruña: Real Academia Galega. <https://publicacions.academia.gal/index.php/rag/catalog/book/405>
3. Boullón Agrelo, Ana Isabel / Luz Méndez Fernández (eds.) (2022): *Os camiños de Santiago de Europa a Galicia: Lugares, nomes e patrimonio*. A Coruña: Real Academia Galega. <https://publicacions.academia.gal/index.php/rag/catalog/book/404>
4. Boullón Agrelo, Ana Isabel (colaboradora) (2022): *The Dictionary of American Family Names* (DAFN2). Patrick Hanks / Simon Lenarčič (eds.). Oxford University Press, 5 vols. Ana Boullón é consultora para os nomes do español, catalán, galego e portugués.
5. Monteagudo Romero, Henrique (ed.) (2022): *De historia natural y de todo género de erudición. Obra de 660 pliegos*, de Frei Martín Sarmiento. Santiago de Compostela / Madrid: Consello da Cultura Galega / Consello Superior de Investigaciónns Científicas. <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4468>
6. Moutinho, Lurdes de Castro / Alberto Gómez Bautista / Elisa Fernández Rei / Helena Rebelo / Rosa Lídia Coimbra / Xulio Sousa (eds.) (2022): *Estudos em variação linguística nas línguas românicas - 2*. Aveiro: Universidade de Aveiro. <https://ria.ua.pt/handle/10773/34042>
7. Pamies Bertrán, Antonio (dir) / Olga Kaloustova, / Vladímir Borísovich Kouznetsov / José Manuel Pazos Bretaña / Lourdes Romera Barrios / Petr Cermak / Alex Iribar / María Inmaculada Pagola Lorz / Elisa Fernández Rei et al.

(2022): *Dicofon 4: Diccionario de fonética en 22 lenguas*. Albolote (Granada): Comares.
<https://investigacion.usc.gal/documentos/6222ee1564fece3299bf1686>

ARTIGOS EN REVISTAS

1. Alonso Nogueira, Álex (2022): “Pensar (en) Galicia: ensayo e identidad”, *Ínsula: revista de letras y ciencias humanas*, n.º 912, 25-27.
2. Alonso Nogueira, Álex (2022): “Xoán González Millán e o esgotamento da literatura galega”, *Grial* 236, 120-125.
3. Álvarez, Rosario (2022): “Presentación e avaliación dun proxecto colaborativo para a obtención de datos lingüísticos: Doa. Dialectoloxía cidadá”, *Espais de frontera a la península ibérica. eHumanista/IVTRA*, 22. <https://www.ehumanista.ucsb.edu/sites/default/files/sitefiles/ivtra/volume22/4.1.%20A%CC%81lvarez%20Blanco.pdf>
4. Ares Vázquez, Carme (2022): “A reivindicación do idioma: contribución de Ánxel Fole ó proceso de elaboración do galego moderno e da súa normalización”, *A Trabe de Ouro* n.º 119, 51-78.
5. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2022): “A onomástica persoal en Galicia: datos para a súa historia (socio)lingüística”, *Grial* 235, 125-137.
6. Domínguez Noya, Eva María / Vítor Míguez (2022): “Unha mellora do CORGA extrapolable a outros corpus e linguas: a etiquetaxe da nomenclatura científica binomial”, *Estudos de Lingüística Galega* 14. <https://doi.org/10.15304/elg.14.8452>
7. Doubleday, Simon / Henrique Monteagudo (eds.) (2022): *Medieval Galicia beyond the Camiño*, de *Journal of Medieval Iberian Studies*, 14.3, 351-356.
8. Fernández Rei, Francisco (2022): “Os nomes galegos dos mariscos”, *Nova Ardentia. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 14, 90-95.
9. Fernández Rei, Francisco (2022): “Palabras no peche do 50 aniversario do ILG”, *A Trabe de Ouro* 119, 165-169.
10. Fernández Rei, Francisco (2022): “A poesía a Fisterra e ás outras Fins da Terra”, *A Trabe de Ouro* 120, 137-143.
11. Fernández Rei, Francisco (2022): “Informe da RAG sobre o galego de Asturias e a súa oficialidade na reforma do Estatuto de Autonomía de Asturias”, *A Trabe de Ouro* 120, 157-164.
12. Fernández Rei, Francisco (2022): “Basilio Álvarez, Ramón Cabanillas e a *Basiliana* de Luís Rei”, *Boletín O Umia* n.º 6, xullo-decembro 2022, 36-43.
13. Lagares, Xoán Carlos / Henrique Monteagudo Romero (2022): “Contacto de lenguas, minorías y políticas lingüísticas en el ámbito hispánico”, *Contacto de lenguas, minorías y políticas lingüísticas en el ámbito hispánico. Caracol. Revista do Programa de Pós-graduação em Língua Espanhola e Literaturas Espanhola e Hispano-Americana*, 24, 15-37. <https://doi.org/10.11606/issn.2317-9651.i24p15-37>
14. Lagares, Xoán Carlos / Henrique Monteagudo Romero (2022): “Entrevista com Fernando Ramalho”, *Contacto de lenguas, minorías y políticas lingüísticas en el ámbito hispánico. Caracol. Revista do Programa de Pós-graduação em Língua Espanhola e Literaturas Espanhola e Hispano-Americana*, 24, 288-303. <https://doi.org/10.11606/issn.2317-9651.i24p288-303>
15. Monteagudo, Henrique (2022): “The emergence of the Galician language in administrative writing during the reign of Alfonso X (r. 1252-1284)”, *Journal of Medieval Iberian Studies* 14.3, 445-467.

16. Santalla del Río, María Paula / Eva María Domínguez Noya (2022): “De un sistema de anotación sintáctica para lengua escrita a otro para lengua oral”, *e-AESLA* 7 (2021), 83-100. <https://cvc.cervantes.es/lengua/eaesla/pdf/07/06.pdf>
17. Vilavedra, Dolores (2022): “Women Who Leave: Uprooting and Return in Galician Literature”, *Humanities* 2022, 11, 98. <https://doi.org/10.3390/h11040098>
18. Vilavedra, Dolores (2022): “González-Millán e a renovación dos estudos literarios galegos”, *Grial* 236, outubro-decembro de 2022, 126-131.
19. Vilavedra, Dolores (2022): “La narrativa gallega del siglo XXI: entre la expansión cuantitativa y los desafíos cualitativos”, *Ínsula: revista de letras y ciencias humanas*, n.º 912, 2-6.

EDICIÓN DE NÚMEROS ESPECIAIS DE REVISTAS

1. Doubleday, Simon / Henrique Monteagudo Romero (eds.) (2022): *Medieval Galicia beyond the Camiño*, de *Journal of Medieval Iberian Studies* 14.3.
2. Lagares, Xoán Carlos / Henrique Monteagudo Romero (eds.) (2022): *Contacto de lenguas, minorías y políticas lingüísticas en el ámbito hispánico. Caracol. Revista do Programa de Pós-graduação em Língua Espanhola e Literaturas Espanhola e Hispano-Americana*, 24. <https://www.revistas.usp.br/caracol/issue/view/12656>
3. Vilavedra, Dolores (coord.) (2022): Monográfico *Letras gallegas para el siglo XXI. Ínsula: revista de letras y ciencias humanas*, n.º 912

RECENSIÓN

1. García Louzao, Pedro (2022): Recensión a Xurxo Mariño (2020): “Unha mente que voa: unha mirada á evolución da linguaxe”. Vigo: Xerais [124 pp.]. ISBN: 978-84-9121-761-9. *Estudos de Lingüística Galega*, 14. <https://doi.org/10.15304/elg..8577>
2. Lago Caamaño, Clara (2022): Recensión a Patricia Gubitosi e Michelle F. Ramos Pellicia (eds.): “Linguistic Landscape in the Spanish-speaking World”. Amsterdam: John Benjamins [395 pp.]. ISBN: 978-90-2720-886-6. *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana (RILI)*, 40.
3. Negro Romero, Marta (2021): recensión a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Dubert García e Xulio Sousa Fernández (eds.) (2020): *Atlas Lingüístico Galego. Volume VII. Léxico. O ser humano (II)*. A Coruña / Santiago de Compostela: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela [650 pp.]. ISBN: 978-84-17595-85-2. *Cadernos de língua* 39, 191-195. <https://doi.org/10.32766/cdl.39.783> (o número non apareceu ata 2022, aínda que a data de edición é 2021).

ARTIGOS NA PRENSA OU EN BLOGS

1. Álvarez, Rosario (2022): “Celebremos Galicia”, *El Correo Gallego. Suplemento*, 25/07/2022. <https://www.elcorreoallego.es/galicia/celebremos-galicia-DE11730751>
2. Álvarez, Rosario (2022): “Un pacto pola cultura”, *El Progreso / Diario de Pontevedra*, 25/07/2022.
3. Fernández Rei, Francisco (2022): “Meandreiras e Tanxugueiras”, *A Tribuna*, web da Real Academia Galega, 18/04/2022. <https://academia.gal/-/meandreiras-e-tanxugueiras>
4. Fernández Rei, Francisco (2022): “Xa está aquí o Maio, de flores cuberto, Voces de ProLingua”, 04/05/2022. <http://www.prolingua.gal/voces/xa-esta-aqui-o-maio-de-flores-cuberto>. Reeditado co título “Aí vén o maio”, Boletín O Umia n.º 6, xullo-decembro 2022, 2-7.

TRADUCIÓNS

1. González González, Manuel / Rosa Marta Gómez Pato (2022): *Xoga e crea con Mortiña. Unha noite espantosamente divertida*, tradución ao galego da obra de Barbara Cantini: *Gioca e crea con Mortina. Una notte spaventosamente divertente* (Milano: Mondadori Libri, 2019). A Coruña: Hércules Ediciones.

E. TESES EN CURSO

1. Caíña Hurtado, María: *Análise de contextos frasais e oracionais para a desambiguación semántica*. Directoras: María Álvarez de la Granja e María José Domínguez Vázquez.
2. Deoclécio, Carlos Eduardo: *Contribucións para a cuestión da norma lingüística do portugués brasileiro resultantes dos estudos en estandaroloxía comparada desenvolvida en España*. Director: Henrique Monteagudo.
3. Fidalgo Garra, Estela: *(Des)cortesía en galego e cambio cultural: o píropo*. Directora: Elisa Fernández Rei. Desde o 01/03/2022.
4. González López, Elías: *El proceso de estandarización del gallego contemporáneo, una aproximación comparativa dentro del diasisistema gallego-portugués*. Director: Henrique Monteagudo.
5. Guisantes Alonso, Miguel: *Identidade e cambio lingüístico na mocidade*. Directora: Elisa Fernández Rei.
6. Lago Caamaño, Clara: *Cambio lingüístico en tempo real no léxico do galego: a alimentación*. Director: Xulio Sousa.
7. Negro Romero, Marta: *Variación e cambio lingüístico no galego contemporáneo: o léxico do corpo humano*. Directores: Rosario Álvarez Blanco e Francisco Dubert García.
8. Oliveira, Pedro Guedes: *Fonología prosódica e entoacional da Língua Mirandesa*. Directores: Elisa Fernández Rei e João Manuel Pires da Silva Almeida Veloso.
9. Porcel Bueno, David: *Origen y formación de los adverbios complejos (P+X) en gallego y portugués medievales*. Directores: Ramón Mariño Paz e Xavier Varela Barreiro.
10. Vázquez Grandío, Gabino Segundo: *A escola nos procesos de transformación sociolingüística de Galicia. Unha experiencia de intervención desde unha mirada etnográfica*. Director: Henrique Monteagudo.
11. da Silva Fernandes, Joana: *Iniciativas colaborativas e intercambios teatrais entre Galicia e o Norte de Portugal*. Dolores Vilavedra. Desde 01/03/2022

F. TESES DEFENDIDAS

- Dopazo Entenza, José Manuel: *A lingua da Illa de Ons. Análise da variación e do cambio lingüístico*. Director: Francisco Fernández Rei e Xosé Luís Regueira Fernández. Data de lectura: 19 de outubro de 2022.
- Pascual, Roberto: *Os festivais internacionais de teatro en Galicia (1984-2020). Achetas para unha análise histórica e artística*. Dirección: Dolores Vilavedra e Manuel F. Vieites. Data de lectura: 8 de setembro de 2022.
- Rodríguez Lorenzo, David: *Variación e cambio lingüístico en tempo real. Un estudo sobre o galego con base en materiais xeolingüísticos* (Programa de Doutoramento en Lingüística - USC). Director: Xulio Sousa. Data de lectura: 19 de setembro de 2022.

G. CONTRATOS POSDOUTORAIS

- Alonso Nogueira, Álex (2022): contrato María Zambrano para a atracción de talento internacional
- García Martínez, Pablo (2022): contrato Margarita Salas para a formación de doutores/as novos/as.

H. CONTRATOS PREDOUTORAIS

- Fidalgo Garra, Estela (2022): Contrato Predoutoral da USC / Contrato Predoutoral da Xunta de Galicia (desde o 01/12/2022).
- González López, Elías (2022): Contrato Predoutoral da USC
- Guisantes Alonso, Miguel (2022): Contrato Predoutoral da USC

I. BOLSAS DE INICIACIÓN Á INVESTIGACIÓN

- García Louzao, Pedro (2022): Bolsas de iniciación á investigación para alumnos de mestrado (curso 2021-2022) da USC.

L. VISITAS DE INVESTIGACIÓN

- Valería Gil Condé. Universidade de São Paulo (01/02/2022 - 14/03/2022).
- Luke Bishop. University of Texas-Austin (13/6/2022 - 22/7/2022)
- Takeshi Kakihara. Universidade de Kwansei Gakuin (01/04/2022 - 28/03/2023)
- Hellen Cristina Picanço Simas. Universidade Federal do Amazonas (01/07/2022 - 31/03/2023).

M. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ACTIVIDADES ACADÉMICAS E CIENTÍFICAS

1. Alonso Nogueira, Álex (2022): coordinador do seminario *Violencia simbólica e represión sobre o libro O idioma galego baixo o franquismo*, de Henrique Monteagudo. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2022.
2. Álvarez de la Granja, María / Isabel Fraga Carou: organizadoras de *LingüísticaMente II: Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolinguística*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 28 de setembro de 2022.
3. Álvarez, Rosario (2022): coordinadora do comité organizador dos *XXIV Encontros para a normalización lingüística. Arte e lingua como ferramentas de construcción masiva*. Santiago de Compostela, 20 de outubro de 2022.
4. Álvarez, Rosario (2022): membro do comité organizador do *Simposio Martín Sarmiento de historia natural e de todo xénero de erudición*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 28 e 29 de novembro de 2022.

5. Boullón Agrelo, Ana Isabel / Luz Méndez (2022): organizadoras das *VII Xornadas de Onomástica Galega. A onomástica literaria*. Pontevedra: Museo de Pontevedra, 15 de outubro de 2022.
6. Boullón Agrelo, Ana Isabel / Luz Méndez / Andrea Santiso Arias (2022): organizadoras do *Congreso Internacional de Toponimia no Camiño de Santiago*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 21-23 de setembro de 2022.
7. Bugarín Diz, Alberto / Elisa Fernández Rei: directores do Curso de verán da USC *Tecnoloxías da Linguaxe: as línguas na sociedade e economía dixitais*. Organización: CíTIUS e Instituto da Lingua Galega. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12-15 de xullo.
8. Carracedo Fraga, Xosé (2022): Membro do comité organizador do *21st International Colloquium on Latin Linguistics*. Santiago de Compostela, 30 de maio - 3 de xuño de 2022.
9. Fernández Rei, Elisa / Lurdes de Castro Moutinho / Xulio Sousa / Marta Negro Romero (2022): organizadores da *I Xornada sobre Variación e Cambio Lingüístico*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 14 de novembro de 2022.
10. Fernández Rei, Elisa (2022): directora do *Curso de transcripción con ELAN*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 23-24 de febreiro e 2-3 de marzo de 2022.
11. Fernández Rei, Elisa (dir.) (2022): Curso *Iniciación á transcripción con ELAN*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 2 de febreiro de 2022.
12. García Martínez, Pablo (2022): comisario da mostra *Materiais Seoane. Entre Galicia e Arxentina*, organizada polo Consello da Cultura Galega e o Ministerio de Cultura de la Ciudad de Bos Aires. Do 21 de xullo ao 27 de novembro de 2022.
13. García Martínez, Pablo (2022): coordinador das xornadas *Legados dende a dislocación. Intervencións no presente e imaxinación do futuro nos exilios da Guerra Civil*, organizadas polo Consello da Cultura Galega e o Concello de Redondela. Illa de San Simón (Redondela), 16-17 de xuño de 2022.
14. González González, Manuel (2022): director das *I Xornadas Vasco-Galegas de Lexicografía*, organizadas polo Instituto da Lingua Galega, o Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, Euskaltzaindia e a Real Academia Galega. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 12 de setembro de 2022.
15. López Martínez, Marisol (2022): coordinadora dos tres seminarios do profesor Gerardo Sierra Martínez, da Universidad Nacional Autónoma de México, organizados polo Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades e o ILG. Santiago de Compostela, 18 e 20 de maio de 2022.
16. López Sánchez, María (directora) / María Álvarez de la Granja (secretaria) / Marta Negro Romero (secretaria técnica) (2022): organizadoras das *V Xornadas de Lingua e Literatura Galegas no Ensino. Novos marcos, ferramentas e estratexias*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18 e 19 de novembro de 2022.
17. Monteagudo, Henrique (2022): coordinador do *Simposio Martín Sarmiento de historia natural e de todo xénero de erudición*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 28 e 29 de novembro de 2022.
18. Monteagudo, Henrique (2022): organizador do *Seminario sobre as lingüas indígenas do Brasil*, impartido por Hellen Picanço Simas, da Universidade Federal do Amazonas. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 9 e 10 de novembro de 2022.
19. Sousa, Xulio: director do curso *QGIS para lingüistas*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega, 20, 21, 27 e 28 de abril de 2022.
20. Varela Barreiro, Xavier / Ricardo Pichel (directores) / Miguel García-Fernández (secretario): Simposio ILG 2022. A edición dixital de textos antigos: modelos,

proxectos e ferramentas. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, do 28 de novembro ao 2 de decembro de 2022.

21. Xornada de Presentación do Proxecto Nós, organizada polo ILG, o CíTIUS, AMTEGA e a Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades da Xunta de Galicia. Santiago de Compostela, 23 de maio de 2022.

N. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO

N1. CHARLAS DO PROGRAMA A PONTE ENTRE O ENSINO MEDIO E A USC

Dubert-García, Francisco (2022): *Que é a gramática?* En tres centros: IES Chano Piñeiro, Forcarei; IES Taboada Chivite, Verín; IES de Quiroga, Quiroga.

Sousa, Xulio (2022): *Todos falamos dialecto.* En cinco centros: IES n.º 1 Ribeira; IES Dionosio Gamallo, Ribadeo; IES de Melide; IES San Paio, Tui; IES Elviña, A Coruña.

N2. Participación no Plan Proxecta da Xunta De Galicia

1. Programa *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, acción do Plan Proxecta. <http://ilg.usc.gal/palega/>
2. Programa *Fitofaladoiro* (Instituto da Lingua Galega e Herbario SANT da Universidade de Santiago de Compostela).

N3. Visitas ao ILG de centros de ensino

Visita do CPI dos Dices (Rois) o 11/05/2022.

CONVENIOS, PARTICIPACIÓN EN ESTRUTURAS DE INVESTIGACIÓN, CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL E PREMIOS

CONVENIOS

Durante o ano 2022 a Universidade de Santiago de Compostela a través do ILG mantivo ou estableceu os seguintes convenios:

1. Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Universidade e a Universidade de Santiago de Compostela para desenvolver nos anos 2021, 2022, 2023 e 2024 un Programa de actuacións en materia de investigación lingüística, a través do instituto da lingua galega.

Empresa/institución asinante: Xunta de Galicia **Ano de sinatura:** 2021

Data de inicio: 30/03/2021 **Data de finalización:** 30/11/2024

Importe: 480.000,00 €

2. Convenio de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Universidade, a Axencia para a modernización tecnolóxica de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela para desenvolver o Proxecto Nós: o galego na sociedade e economía da intelixencia artificial.

Empresa/institución asinante: Xunta de Galicia **Ano de sinatura:** 2022

Data de inicio: 28/04/2022 **Data de finalización:** 20/12/2022

Importe: 244.668,26 € (ILG)

3. Convenio específico de colaboración entre a Universidade de Santiago de Compostela e a Universidade de Vigo para a xestión e mantemento da plataforma de Recursos Integrados da Lingua Galega (RILG).

Ano de sinatura: 2021

Data de inicio: 13/10/2021 **Data de finalización:** 12/10/2025

4. Convenio Específico de colaboración entre a Universidade de Santiago de Compostela e a Fundación Pública Galega Centro Tecnolóxico de Supercomputación de Galicia para colaborar na área de computación ao servizo da lingua galega.

Ano de sinatura: 2020

Data de inicio: 22/07/2020 **Data de finalización:** 31/12/2024

5. Convenio específico entre a Real Academia Galega e a Universidade de Santiago de Compostela, para regular a colaboración no desenvolvemento dos Cursos de lingua e cultura galega “Galego sen fronteiras”.

Ano de sinatura: 2020

Data de inicio: 28/07/2020 **Data de finalización:** 28/07/2024

6. Convenio coa Universidade do Estado da Bahia para establecer un acordo de cooperación académica en volta dos estudos léxicos, semánticos e discursivos aplicados.

Ano de sinatura: 2020

Data de inicio: 26/08/2022 **Data de finalización:** 26/08/2026

7. Convenio entre a Fundación Barrié e a USC para colaborar co Programa de investigación do Instituto da Lingua Galega.

Empresa/institución asinante: Fundación Barrié **Ano de sinatura:** 2022

Importe: 12.100,00 €

PARTICIPACIÓN EN ESTRUTURAS DE INVESTIGACIÓN

O ILG iniciou os trámites para ser un dos centros participantes no Spanish CLARIN Centre-K, que ten como obxectivo promover e apoiar o uso da tecnoloxía na investigación en Lingüística, pero tamén en Humanidades e Ciencias Sociais. O noso papel no CLARIN Centre-K consiste en proporcionar datos das distintivas variedades do galego, así como ferramentas de análise lingüística, recursos, métodos, publicacións e información en xeral de interese para as persoas investigadoras. No ano 2022 elaborouse a páxina web, consultable na seguinte ligazón: <http://ilg.usc.gal/clarin-center/>.

CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZAÇÕES SOCIAIS, ACADÉMICAS...

1. Álvarez, Rosario. Académica numeraria da RAG. Directora da Sección de Lingua. Coordinadora do Seminario de Gramática.
2. Álvarez, Rosario. Coordinadora da Comisión Técnica de *Gallaeciae Monumenta Historica* (GMH), do Consello da Cultura Galega.
3. Álvarez, Rosario. Coordinadora do Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia (CDSG), do Consello da Cultura Galega.
4. Álvarez, Rosario. Membro da comisión avaliadora do desempeño docente da área Ciências da Linguagem da Facultade de Letras da Universidade de Lisboa.
5. Álvarez, Rosario. Membro da Comissão Temática da Língua Portuguesa, da CPLP (Comunidade dos Países de Língua Portuguesa).
6. Álvarez, Rosario. Membro da Sección de *Lingua, literatura e Comunicación* do Consello da Cultura Galega.
7. Álvarez, Rosario. Membro do Comité Académico da Cátedra Galicia-América da UNSAM (Buenos Aires), desde a fundación.
8. Álvarez, Rosario. Membro do equipo do Programa de Pós-Graduação em Letras (Mestrado e Doutorado) e Programa de Pós-Graduação em Estudos de Linguagens (Mestrado), da FAAL-UFMS (coord. Elizabete Aparecida Marques), seleccionado dentro do Programa Institucional de Internacionalización CAPES-PRINT (Edital 41/2017).

9. Álvarez, Rosario. Membro do Painel de Ciências da Linguagem.
10. Álvarez, Rosario. Membro externo do equipo do Centro de Lingüística da Universidade de Lisboa.
11. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado da Fundación Penzol, en representación do CCG.
12. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado do Museo do Pobo Galego, en representación do CCG.
13. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado Fundación Otero Pedrayo, en representación do CCG.
14. Álvarez, Rosario. Presidenta do Consello da Cultura Galega.
15. Álvarez de la Ganja, María. Vogal da Comisión Galega de Informes, Avaliación, Certificación e Acreditación (CGIACA) da Axencia para a Calidade do Sistema Universitario de Galicia (ACSUG).
16. Álvarez de la Granja, María. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
17. Álvarez de la Granja, María. Coordinadora do grupo de investigación Filoloxía e Lingüística Galegas (FILGA).
18. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Académica numeraria da Real Academia Galega e membro do seu Seminario de Onomástica.
19. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro da Comisión de Toponimia da Xunta de Galicia.
20. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Vogal da Asociación Galega de Onomástica.
21. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do International Council of Onomastic Sciences.
22. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro da Société de Linguistique Romane (<https://www.slir.org/>)
23. Carracedo Fraga, Xosé (2022): Membro do grupo de trabalho da CRUE para a análise dos programas e modelos de exame das probas de acceso á universidade nos diferentes distritos de España e a elaboración do correspondente informe.
24. Cidrás Escáneo, Francisco. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
25. Cidrás Escáneo, Francisco. Director do Departamento de Filoloxía Galega da USC.
26. Dubert García, Francisco. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
27. Fernández Rei, Elisa. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
28. Fernández Rei, Elisa. Membro do Plenario do Consello da Cultura Galega, así como da Sección de Lingua, Literatura e Comunicación da mesma institución.
29. Fernández Rei, Elisa. Investigadora colaboradora do Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro (Portugal).
30. Fernandez Rei, Francisco. Membro do Consello do Programa de mestrado «Lenguas románicas» da Universidade de San Petersburgo, dirixido por Elena Zernova, en calidade de experto de universidades extranxeiras.
31. Fernández Rei, Francisco. Membro numerario da Real Academia Galega e membro da Sección de Lingua, do Seminario de Terminología e do Seminario de Lexicografía.
32. Fernández Rei, Francisco. Membro de número do Padroado do Museo do Pobo Galego.
33. Fernández Rei, Francisco. Conselleiro de Honra do Consello d'a Fabla Aragonesa.
34. González González, Manuel. Académico numerario da Real Academia Galega.
35. González González, Manuel. Coordinador científico do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
36. González González, Manuel. Membro correspondente do Institut d'Estudis Catalans.

- 37.** González González, Manuel. Director de TERMIGAL.
- 38.** González González, Manuel. Membro da Asociación Europea de Terminoloxía (EAFT).
- 39.** González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Terminoloxía (AETER).
- 40.** González González, Manuel. Membro de REALITER (Rede panrománica determinoloxía).
- 41.** González González, Manuel. Membro de LIMMITER.
- 42.** González González, Manuel. Membro da Sociedade Española de Lingüística.
- 43.** González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Acústica Forense.
- 44.** González González, Manuel. Membro da Société de Linguistique Romane.
- 45.** González González, Manuel. Membro da International Society for Dialectology and Geolinguistics (SIDG).
- 46.** González González, Manuel. Académico correspondente de Euskaltzandia (Real Academia da Lingua Vasca).
- 47.** González Seoane, Ernesto. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
- 48.** González Seoane, Ernesto. Vicerreitor de Profesorado da Universidade de Santiago de Compostela.
- 49.** Lorenzo, Ramón. Académico numerario da Real Academia Galega.
- 50.** Mariño Paz, Ramón. Vogal do Comité Asesor 11 (Filosofía, Filoloxía e Lingüística) da Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora (CNEAI) da Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA) para a convocatoria de 2020 de avaliación dos sexenios de actividade investigadora do persoal investigador funcionario do Estado, por resolución do 11 de febreiro de 2021 (BOE do 19/02/2021).
- 51.** Monteagudo, Henrique. Académico numerario da Real Academia Galega. Secretario.
- 52.** Monteagudo, Henrique. Membro da Sección de *Lingua, literatura eComunicación* do Consello da Cultura Galega.
- 53.** Monteagudo, Henrique. Padroeiro da Fundación Penzol.
- 54.** Moscoso Mato, Eduardo. Secretario da Facultade de Filoloxía da USC.
- 55.** Regueira Fernández, Xosé Luís. Académico numerario da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática e de Sociolingüística da Real Academia Galega.
- 56.** Santamarina Fernández, Antón. Académico numerario da Real Academia Galega.
- 57.** Sousa, Xulio. Investigador colaborador do Centro de Linguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro (Portugal).
- 58.** Sousa, Xulio. Investigador colaborador do Centro de Linguística da Universidade de Lisboa (Portugal).
- 59.** Vilavedra, Dolores. Membro do Plenario do Consello da Cultura Galega entre maio de 2014 e 2022 e secretaria da institución entre xullo de 2018 e maio de 2022.

PREMIOS E RECOÑECIMENTOS

1. Álvarez Blanco, Rosario (2022): Pontevedresa de Honra 2022. Premios Pontevedreses do Ano.
2. Álvarez Blanco, Rosario (2022): Huésped de Honor de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires, concedido pola Legislatura de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires o 23 de xuño de 2022 (recepión 13/07/2022).

3. González González, Manuel (2022): Premios da Cultura Galega na modalidade de Lingua, creados pola Xunta de Galicia (recepção 15/03/2023).
4. Santiso Arias, Andrea (2022): Premio á calidade lingüística en lingua galega na área de arte e humanidades polo traballo *Toponómastica, documentación histórica e estudo lingüístico: unha aproximación á toponimia maior do concello de Antas de Ulla*, dirixido por Ana Boullón Agrelo. Estes premios son organizados polo SNL da USC.

COLABORACIÓN

1. Colaboración do centro co ciclo *É UN FALAR. A oralidade na escrita*, organizado pola cooperativa NUMAX entre xuño e novembro de 2022.
2. Colaboración con *Lexicography on the Road II*, evento organizado polo Mestrado EMLex en Lexicografía. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, outubro – novembro de 2022.
3. Colaboración de Ana Isabel Boullón Agrelo, Ramón Lorenzo e Antón Santamarina nos vídeos da serie *O seminario de Onomástica responde*.
4. Colaboración de Dolores Vilavedra no suplemento “Babelia” de *El País* do 15 de outubro e do 17 de decembro de 2022.
5. Colaboración semanal de Dolores Vilavedra no programa *Diario Cultural* da Radio Galega.
6. Participación de Ramón Mariño Paz no programa “Os reencontros con Galicia”, de Radio Lanús Independencia (Arxentina), para falar sobre historia da lingua galega o 24 de setembro de 2022. <https://www.facebook.com/radiolanus.lanus>
7. Colaboración de Xulio Sousa co programa #DígochoEu da CRTVG, para o que elaborou mapas sobre a gheada e o seseo e as variedades lingüísticas do galego.

RESUMO ECONÓMICO

INGRESOS	
Estruturas basais	283.001,39 €
Ingresos competitivos	151.293,02 €
Ingresos non competitivos	246.253,16 €
TOTAL INGRESOS	680.547,57
GASTOS	
Persoal	317.739,76 €
Infraestruturas – equipamento	77.766,44 €
Outros gastos	225.962,92 €
TOTAL GASTOS	621.467,12

INDICADORES DESTACADOS DOS ÚLTIMOS 5 ANOS

Indicadores	2018		2019		2020		2021		2022		TOTAL	
1. RECURSOS HUMANOS												
	Total	Mulleres										
1.1. Investigadores /as												
1.1.1. Persoal vinculado	-	-	-	-			-	-	22	10	22	10
Sexenios investigación	-	-	-	-			-	-	60	18	56	17
Sexenios transferencia	-	-	-	-			-	-	1	0	1	0
1.1.2. Posdoutorais	1	1	0	0	1	1	4	1	3	3	9	6
1.1.2.1. Marie Curie											0	0
1.1.2.2. Oportunius junior											0	0
1.1.2.3. Ramón y Cajal											0	0
1.1.2.4. Juan de la Cierva formación											0	0

1.1.2.5. Juan de la Cierva incorporación										0	0	
1.1.2.6. Margarita Salas						1	0			1	0	
1.1.2.7. María Zambrano						1	0			1	0	
1.1.2.8. Posdoutoral Xunta						1	0			1	0	
1.1.2.9. Posdoutoral contratado	1	1			1	1	1	3	3	6	6	
1.1.2.10. Outros posdoc										0	0	
										0	0	
1.1.3. Predoutorais	1	0	0	0	1	1	5	4	12	9	19	
1.1.3.1. Marie Curie predoutoral										0	0	
1.1.3.2. FPU							1	1	1	1	2	
1.1.3.3. FPI										0	0	
1.1.3.4. Predoutoral Xunta					1	1			1	1	2	
1.1.3.5. Predoutoral contratado	1	0								1	0	
1.1.3.6. Outros										0	0	
Indicar cales										0	0	
1.1.3.7. Investigador colaborador contratado							4	3	10	7	14	
1.1.4. Mención ERC										0	0	
1.2. Técnicos e persoal de administración e servizos	7	5	12	6	6	3	3	1	7	1	35	
2. ACTIVIDADE INVESTIGADORA E FINANCIAMENTO												
2.1. Convocatorias competitivas (suma de homes e mulleres)	N.º	€										
2.1.1. Internacionais	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €
Só mulleres	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €

2.1.2. Estatais	1	36.300 €	2	75.020 €	1	41.140 €	1	48.400 €	0	- €	5	200.860 €
Só mulleres	1	36.300 €	1	27.830 €	1	41.140 €	1	48.400 €	0	- €	4	153.670 €
2.1.3. Galegos			1	189.083 €			1	280.000 €	0	- €	2	469.083 €
Só mulleres	0	- €	0	- €		- €	1	280.000 €	0	- €	1	280.000 €
2.1.4 Outros (infraestruturas, premios...)		- €		- €		- €		- €	0	- €	0	- €
Convocatorias Entidades sen Ánimo de Lucro		- €		- €		- €		- €	0	- €	0	- €
Só mulleres	0	- €		- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €
2.2. Contratos e convenios (suma de homes e mulleres)	N.º	€	N.º	€	N.º	€	N.º	€	N.º	€	N.º	€
2.2.1. Contratos e convenios	5	219.168 €	6	252.100 €	7	254.95 2 €	5	515.351 €	6	738.49 3 €	29	1.980.0 65 €
Só mulleres	1	133.911 €	2	81.084 €	1	134.18 6 €	2	67.415 €	3	536.65 3 €	9	953.249 €
2.2.2. Contratos servizos/transf erencia	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €
Só mulleres			0						0	- €	0	- €
2.2.3. Reunións Científicas	2	285 €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	2	285 €
Só mulleres	0	- €	0	- €	0	- €		- €	0	- €	0	- €

3. PRODUCIÓN CIENTÍFICA⁽¹⁾

PROMEDIO

3.1. Total publicacións (Scopus ou Dialnet) (n.º)	24	29	27	22	24	25
3.1.1. Publicacións JCR (n.º)	1	2	2	1	1	1
3.2. Publicacións en revistas Q1 (n.º)	0	0	1	0	0	0
3.3. Libros (n.º)	9	14	6	5	1	7
3.4. Capítulos de libros (n.º)	5	18	15	11	8	11,4
3.5. Teses dirixidas (n.º)	0	4	2	2	2	2

4. VALORIZACIÓN E TRANSFERENCIA

4.1. Patentes prioritarias	0	0	0	0	0	0
4.2. Patentes extendidas internacionalm ente	0	0	0	0	0	0
4.3. Patentes nacionais concedidas	0	0	0	0	0	0
4.4. Patentes concedidas no estranxeiro	0	0	0	0	0	0
4.5. Rexistros de software	0	0	0	0	0	0
4.6. Licenzas	0	0	0	0	0	0
4.7. Empresas creadas	0	0	0	0	0	0

5. XÉNERO

PROMEDIO

4.1. Persoal vinculado (n.º)					45%	45%
4.2. Contratadas posdoutorías	100%	0%	100%	25%	100%	65%
4.3. Contratadas predoutorais (n.º)	0%	0%	100%	80%	75%	51%
4.4. Técnicas (n.º)	71%	50%	50%	33%	14%	44%
4.5. Liderado de actividades (n.º)	25%	33%	25%	57%	50%	38%

(1) Datos extraídos do Portal de investigación da USC o 16 de marzo de 2023

INDICADORES DE INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN RESPONSABLE (IRR)

ANO	TOTAL PUBLICACIÓNS	EN ACCESO ABERTO	PORCENTAXE
2021	65	29	44,62%
2022	51	22	43,14%

COMUNICACIÓN Á CIDADANÍA	Tipoloxía	2020	2021	2022
N.º de noticias en medios de comunicación	Prensa en papel e dixital e televisión	Sen datos	60	65
N.º de comunicacóns nas redes sociais do ILG	Instagram (2050 persoas seguidoras o 31/12/2022)	69 publicacións	120 publicacións *54.430 contas alcanzadas	209 Publicacións 121.187 contas alcanzadas
	Twitter (5381 persoas seguidoras o 31/12/2022)	Non dispomos de datos para este ano	249 chíos 371.100 impresións	268 chíos 270.500 impresións
	Youtube (157 persoas subscriptoras o 31/12/2021)	Non se creara áinda a canle de Youtube	70 vídeos 26175 visualizacións	8 vídeos 385 visualizacións
N.º de comunicacóns sobre o ILG	Blogs e páxinas web	Sen datos	32	33
N.º de eventos de divulgación	Charlas en centros de ensino, exposicións...	11	17	12

*Instagram permíténdonos coñecer o número de contas que viron cada publicación desde maio de 2021, polo que non dispomos de datos con anterioridade a esta data.

EDUCACIÓN CIENTÍFICA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
N.º de eventos / actividades de formación científica: cursos, conferencias, simposios e xornadas	16	9	15	2	6	18

IGUALDADE DE XÉNERO	2020	2021	2022
Participación en iniciativas de xénero	2	2	3

CONSULTAS DA PÁXINA WEB E DOS RECURSOS DO ILG

ENDEREZO WEB	N.º DE PERSOAS USUARIAS	SESIÓNS	VISTAS DUNHA PÁXINA
Páxina web do ILG https://ilg.usc.gal/gl	31.096 30.810 novas	44.981	93.586
Dicionario de pronuncia http://ilg.usc.gal/pronuncia/	18.917 18.540 novas	36.030	233.172
Dicionario de dicionarios da lingua galega http://ilg.usc.gal/ddd/	14.369 14.038 novas	40.123	180.042
Cartografía dos Apelidos de Galicia http://ilg.usc.gal/cag/	13.037 12.775 novas	22.086	111.222
Índices do Atlas Lingüístico Galego http://ilg.usc.gal/indices/	3.923 3.887 novas	4.917	14.252
Tesouro Informatizado da Lingua Galega http://ilg.usc.gal/TILG/	3.109 3.010 novas	8.196	18.307
Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués http://ilg.usc.gal/Tesouro/	2.360 2.322 novas	5.828	29.443
Dicionario de dicionarios de xirias http://ilg.usc.gal/xirias/	1.824 1.818 novas	2.057	17.381
Arquivo do Galego Oral http://ilg.usc.gal/ago/	1.810 1.802 novas	2.709	5.195
FOLERPA http://ilg.usc.gal/folerpa/	1.437 1.418 novas	2.928	14.779
Dicionario de dicionarios do galego medieval http://ilg.usc.gal/ddgm/	1.377 1.316 novas	2.819	15.524
Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Galega http://ilg.usc.gal/tmilg/	1.080 1.049 novas	3.148	21.968
Gondomar. Corpus dixital de textos galegos da Idade Moderna http://ilg.usc.gal/gondomar/	1.038 1.032 novas	1.737	6.235

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela

ilgsec@usc.gal | <http://ilg.usc.gal>
Teléfonos +34 8818 12815 | +34 8818 12802